

ΑΠΟΘΗΚΗ

ΤΩΝ

ΩΦΕΛΙΜΩΝ ΚΑΙ ΤΕΡΠΙΝΩΝ ΓΝΩΣΕΩΝ.

Ἄριθ. 2.)

(1847. Αὐγούστος.)

ΔΙΑΓΟΡΑΣ Ο ΡΟΔΙΟΣ

ΦΕΡΟΜΕΝΟΣ ΕΠΙ ΤΩΝ ΩΜΩΝ ΤΩΝ ΟΛΥΜΠΙΟΝΙΚΩΝ ΥΙΩΝ ΑΥΤΟΥ.

Η ἔμφυτος εἰς ὅλα τὰ ἔμφυχα ὄντα, καὶ ἰδίως εἰς τὸν ἄνθρωπον, στοργὴ πρὸς τὰ ἴδια αὐτοῦ τέκνα, καὶ τούτων πάλιν ἡ ἀγάπη καὶ τὸ σέβας πρὸς τοὺς γονεῖς, ἐθεωρήθησαν πάντοτε καθ' ὅλους τοὺς αἰῶνας καὶ μεταξὺ ὄλων τῶν ἔθνων τὰ εὐγενέστερα αἰσθήματα, καὶ τὰ ἱερώτερα καθήκοντα τοῦ ἀνθρώπου. Ὁ δὲ λόγος εἶναι, ὅτι ὁ πάνσοφος Δημιουργός, προορίσας ἀρχῆθεν τὸν ἄνθρωπον πρὸς σύστασιν πολιτικῆς κοινωνίας, ἐνεστάλαξεν εἰς τὴν ψυχὴν αὐτοῦ καὶ ὅλα τὰ πρὸς τοῦτο χρησιμεύοντα

αἰσθήματα, ὡς γενναῖα σπέρματα, ἐξ ὧν ἔμελλον θεαίως ν' ἀναβλαστήσωσιν ὅλοι αἱ πρὸς σύστασιν καὶ προαγωγὴν κοινωνίας λογικῶν ὄντων ἀπαραίτητοι ἀρεταί, καὶ οὕτω νὰ πραγματοποιηθῇ ὁ ὑψηλὸς σκοπὸς τοῦ Δημιουργοῦ. Τὴν δὲ φύσιν μελετήσαντες καὶ ἀκολουθήσαντες καὶ ὅλοι οἱ τῶν πρωτοσυστάτων κοινωνιῶν νομοθέται, ἐκ τῶν ὧν οὐκ ἄνευ ἐθεώρησαν πάντοτε τὴν ὅσον τὸ δυνατόν ἀνάπτυξιν καὶ εἰς ἀμφοτέρω τὰ μέρη παγίωσιν τῶν τοιούτων αἰσθημάτων, διὸ καὶ διὰ ῥητῶν νόμων

κατέστησαν αὐτὰ χρέη ἀπαραίτητα παντός λογικοῦ ἀνθρώπου. Ἐντεῦθεν ἢ ἐκ μέρους τῶν γονέων πρὸς τὰ τέκνα βοήθεια καὶ προστασία, τῆς ὁποίας ὁ ἄνθρωπος ὑπὲρ πᾶν ἄλλο ἔμφυχον ἔχει χρεῖαν διὰ τὴν μᾶλλον διαρκουσαν ἀσθενῆ παιδικήν του ἡλικίαν· ἐντεῦθεν ἢ ἐκ μέρους τῶν τέκνων περιήθαλψις τῶν γονέων καὶ ὑποστήριξις αὐτῶν ἐπὶ τοῦ ὁδυνηροῦ αὐτῶν γήρατος· ἐκ δὲ τῆς διηνεκοῦς ἐνεργείας καὶ ἀκριβοῦς ἐκτελέσεως τῶν τοιούτων αἰσθημάτων καὶ καθηκόντων ἐσχηματίσθησαν αἱ πρῶται οἰκογενεακαὶ κοινωνίαι, αἵτινες ἐχρησίμευσαν ὡς τύπος καὶ ὑπογραμμὸς ὄλων τῶν μεγάλων πολιτικῶν κοινωνιῶν.

Εἰς δὲ τὴν πρᾶξιν τοῦ θεοῦ καὶ ἀνθρωπίνου τούτου νόμου ὀφείλουσι νὰ συνθέσωσι τοὺς παῖδας ἐξ ἀπαλῶν ὀνύχων οἱ ἴδιοι γονεῖς διὰ τῶν ἐναρέτων αὐτῶν πράξεων, διὰ τῶν εὐσηχημόνων αὐτῶν ἐκφράσεων, καὶ διὰ τῆς ἀμέμπτου παραδειγματικῆς αὐτῶν διαγωγῆς, ὅχι μόνον ὡς ἔχοντες ἱερὸν χρέος νὰ μορφώσωσι τὸν νοῦν καὶ τὴν καρδίαν τῶν ἀθῶων τούτων μικρῶν πλασμάτων, τῶν ὁποίων τὴν ἀνατροφὴν ἢ θεῖα πρόνοια ἐνεπιστεύθη εἰς αὐτοὺς, διὰ νὰ ἀποκαταστήσωσιν αὐτὰ ἀληθῆ λογικὰ ὄντα ἀρεστά εἰς τὸν Θεόν, καὶ χρήσιμα εἰς ἑαυτὰ καὶ εἰς τὴν κοινωνίαν, ἀλλὰ καὶ διότι αὐτοὶ οὗτοι οἱ γονεῖς θέλουσι θερίσει πρῶτοι τοὺς γλυκεῖς καρπούς τῶν ἰδίων αὐτῶν προσπαθειῶν, ἀπολαμβάνοντές ποτε πρὸς τοὺς ἄλλοις καὶ τὴν μεγαλητέραν ἀφ' ὅσας εὐχαριστήσεις δύναται νὰ δοκιμάσῃ ὁ λογικὸς ἄνθρωπος ἐπὶ ταύτης τῆς γῆς τῶν βασάνων καὶ θλίψεων, τὸ νὰ ἴδωσι δηλαδὴ τὴν δόξαν τῶν ἰδίων αὐτῶν τέκνων. Ἡ ὑπὸ τῆς παρουσίας εἰκονογραφίας παριστωμένη Ἱστορία τοῦ Ῥοδίου Διαγόρα καὶ τῶν υἱῶν αὐτοῦ, εἶναι τὸ ὠραιότερον, ἠθικώτερον καὶ ἀναγκαιότερον μάθημα διὰ τοὺς γονεῖς καὶ τοὺς παῖδας.

Εἰς τὴν Ὀλυμπίαν, πόλιν τῆς Ἠλίδος, ἐπανηγυρίζοντο καθ' ἕκαστον Ἰούλιον μῆνα μετὰ τετραετῆ περίοδον οἱ διαδύοιτο ἐκεῖνοι Ὀλυμπιακοὶ ἀγῶνες, διαρκούντες πέντε ἡμέρας, καὶ συνιστάμενοι εἰς τὸ πῆδημα, τὸ τρέξιμον, τὸν δίσκον, τὴν πυγμὴν, καὶ τὴν πάλην. Ἡ σύστασις καὶ ἀρχὴ τούτων ἀπεδίδετο εἰς τὸν Ἡρακλέα, ἀλλ' ὡς ἀνακαινιστὴς αὐτῶν καὶ ἰδιαίτερος εἰσηγητὴς ἐμπορεῖ νὰ θεωρηθῇ ὁ Ἴφικτος, βασιλεὺς τῆς Ἠλίδος καὶ σύγχρονος τοῦ Λυκούργου.

Ὁ νικῆσας κατὰ τινὰ τῶν Ὀλυμπιακῶν ἀγῶνων ἐλάμβανε βραβεῖον στέφανον ἀπὸ κλάδων ἐλαίας, τὸν ὁποῖον οἱ βραβεύται ἔβλεπον ἐπὶ τῆς κεφαλῆς αὐτοῦ· ἀλλ' ὁ στέφανος οὗτος ἦτο τὸ περικλεέστερον παράσημον καθ' ὅλην τὴν Ἑλλάδα· τὸ ὄνομα καὶ ἡ δόξα τοῦ Ὀλυμπιονίκου ἀντήχει πανταχόθεν, καὶ οἱ συμπολιταὶ τοῦ ἔβλεπον δεδοξασμένην ὑπ' αὐτοῦ τὴν ἑαυτῶν πατρίδα, ὑπεδέχοντο αὐτὸν διὰ θριάμβων, τοῦ ἔψαλλον ὕμνους, καὶ τοῦ ἔστησαν ἀνδριάντα ἐκ μαρμάρου εἰς τὴν Ὀλυμπίαν, ἔπειτα εἰς τοὺς ἐφεξῆς χρόνους ἦσαν πολλὰ ἑκατοντάδες τοιούτων ἀνδριάντων. Οἱ Ὀλυμπιακοὶ ἀγῶνες ἐτελοῦντο διὰ μεγάλης παρατόξεως, καὶ πλήθος λαοῦ συνέρρεεν εἰς τὴν μεγαλοπρεπῆ ταύτην πανηγύριν. Ὅστις δὲ δὲν ἐτέρπετο ἀπὸ τῶν ἀγῶνας, τοῦτον εὐφραίνειν ἢ συνάγειν παντοδαπῶν τεχνιτῶν, ἐπειδὴ ὑπῆρχον βραβεῖα καὶ δι' ἐκείνους, οἵτινες μὲ τὰς ἰλαρὰς τῶν Μουσῶν τέχνας ὑπερέβαινον τοὺς ἀντιζήλους τῶν Ἀθλητῶν καὶ κιθαρωδοῦν, ποιητῶν λυρικῶν ὠδῶν καὶ δραμάτων, ἠγωνίζοντο πρὸς ἀλλήλους περὶ τῶν καλλιστεῖων. Ἄλλοι κατὰ τὸν καιρὸν τούτου ἔκαμνον γνωστὰ εἰς ὅλην τὴν Ἑλλάδα τὰ συγγράμματά των· Ῥήτορες δὲ, Φιλόσοφοι καὶ Ἱστορικοὶ ἀνεγίνωσκον ἐκεῖ ἐνώπιον πάντων τὰ πονήματά των.

Διαγόρας ὁ Ῥόδιος, ὅστις καὶ αὐτὸς εἶχε στεφανωθῆ ποτε ὡς Ὀλυμπιονίκης, ἀναθρέψας τοὺς τρεῖς υἱοὺς του, ἐνέπνευσεν ἐξ ἀρχῆς εἰς αὐτοὺς τὰ εὐγενῆ καὶ ὑψηλὰ ταῦτα αἰσθήματα καὶ χρέη τοῦ λογικοῦ ἀνθρώπου· γέρον δὲ ἦδη ὦν ἔφερεν αὐτοὺς εἰς τὴν Ὀλυμπίαν διὰ ν' ἀγωνισθῶσιν· ἐπειδὴ δὲ οὗτοι ἐνίκησαν ὁ μὲν εἰς τὸ τρέξιμον, ὁ δὲ εἰς τὴν πυγμὴν, ὁ δὲ εἰς τὴν πάλην, ἐστεφανώθησαν κατὰ τὴν τάξιν ὡς πάντες οἱ Ὀλυμπιονίκαί, καὶ ἐπροπέμποντο ὑπὸ τοῦ πλήθους μετ' εὐσημιῶν καὶ δόξης· κατὰ τὴν στιγμήν ταύτην παρουσιάσθη ἐνώπιον αὐτῶν ὁ γηραιὸς Διαγόρας, καὶ τότε οἱ νέοι μὲ εὐγενὲς φρόνημα περιέβαλον τοὺς στεφάνους εἰς τὴν κεφαλὴν τοῦ πατρὸς των, ἐπῆραν τὸν μακάριον πρεσβύτην εἰς τοὺς ὤμους των, καὶ τὸν περιέφεραν θριαμβευτικῶς εἰς τὸ μέσον τῶν ἀναριθμητῶν θεατῶν. Ὅλοι ἐμακάρισαν τὸν Διαγόραν, διότι ἤξιώθη νὰ ἔχη τοιούτους υἱοὺς, ἔρριψαν ἐπάνω του ἄνθη, καὶ τινες ἔκραζαν πρὸς αὐτὸν. » Ἀ π ὅ θ α ν ε, Δ ι α γ ὄ ρ α,

διότι δὲν ἔχεις τι πλέον νὰ ἐπιθυμήσῃς ἐπὶ τῆς γῆς » καὶ ἐπ' ἀληθείας ὁ εὐτυχὴς γέρον δὲν ἠδυνήθη νὰ βαστάξῃ τὸ μέγεθος τῆς χαρᾶς, καὶ ἐξεψύχησεν εὐθύς πρὸ τῶν ὀφθαλμῶν τοῦ ἐπαινοῦντος αὐτὸν ἀναριθμητοῦ πλήθους.

ΠΕΡΙ ΤΩΝ ΔΙΑΦΟΡΩΝ ΠΑΡΑ ΤΟΙΣ ΑΡΧΑΙΟΙΣ ΕΛΛΗΝΙ ΟΝΟΜΑΤΩΝ ΤΩΝ ΤΑΦΩΝ.

Οἱ τῶν ἀρχαίων Ἑλλήνων τάφοι ἦσαν ἐκτὸς τῶν πόλεων. Μόνοι δὲ ἐντὸς αὐτῶν ἠγείροντο οἱ τῶν οἰκιστῶν τῶν πόλεων καὶ οἱ τῶν Ἡρώων, ὡς ὁ τοῦ Πέλοπος κατὰ τὴν Ἠλιδα 1), ὁ τοῦ Θησέως ἐν Ἀθήναις 2), ὁ τῆς Σεμέλης ἐν Θήβαις 3) κτλ. Οἱ δὲ Λακεδαιμόνιοι, παρὰ τὴν γενικὴν ταύτην συνήθειαν, ἔθαπτον τοὺς ἰδίους αὐτῶν νεκροὺς ἐντὸς τῶν πόλεων, καὶ μάλιστα περὶ τοὺς ναοὺς.

Οἱ τάφοι τῶν Ἑλλήνων δύναται νὰ καταταχθῶσιν εἰς τέσσαρας τάξεις.

Α'. Εἰς κοινούς καὶ ἀνευ κοσμημάτων τάφους.

Β'. Εἰς κεκοσμημένους τάφους, ἢ μνημεῖα.

Γ'. Εἰς κενοτάφια, ἐγειρόμενα πρὸς τιμὴν ἐκείνων, ὅσων τὰ λείψανα δὲν ἠδυνήθησαν οἱ οἰκῆοι νὰ ἀναλάβωσιν.

Δ'. Εἰς νεκροδόχα ἀγγεῖα, ἐμπεριέχοντα τὴν κόριν τῶν ἐπὶ τῆς πυρᾶς καυθέντων.

Οἱ ἀρχαῖοι ἐθῆλουν διὰ τῶν ἐξῆς ὀνομάτων τοὺς τῆς πρώτης τάξεως τάφους.

Τάφος — τὴν λέξιν ταύτην μετεχειρίζοντο οἱ Ἕλληνες κατὰ τοὺς ἀρχαιοτάτους ἐκείνους χρόνους, διὰ νὰ παριστῶσι γενικῶς πάντα τόπον, ὅπου ἐναπέθετον σῶμα τεθνηκότος 4), παράγεται δὲ ἐκ τοῦ θάπτειν τοῦ τιθέναι εἰς τὴν γῆν. Διότι οἱ τῶν ἀρχαίων Ἑλλήνων τάφοι κατ' ἀρχὰς ἦσαν ἀληθῶς ἀπλοῖ τινες λάκκοι ἀνευ κοσμημάτων· ἀλλ' ὅτε ἤρχισαν νὰ κοσμοῦσι τοὺς τῶν ἐνδόξων ἀνδρῶν δι' ἐπιγραφῶν, ἀγαλμάτων, στηλῶν καὶ παντοίων ἄλλων κοσμημάτων τῆς γλυπτικῆς καὶ ἀρχιτεκτονικῆς, ἡ λέξις αὕτη ἔμεινε σημαίνουσα μόνον τὸν τάφον ἀπλοῦ ἰδιώτου, ἐπὶ τοῦ ὁποίου κατὰ τοὺς νόμους δὲν ἐπετρέπετο νὰ τεθῶσι κοσμήματα. Δὲν

1) Σχ. Πινδ. Ὀλ. ἀ. στ. 149.

2) Πινδ. ἐν βίῳ Θησέως.

3) Εὐριπ. Βακχ. στ. 6.

4) Σχ. Ὀμηρ. Ἰλ. ψ. στ. 29.

εἶναι δὲ ἴσως περιττὸν νὰ εἰπωμεν ἐνταῦθα, ὅτι ἂν καὶ ἀκολούθως οἱ Ἕλληνες μετεχειρίσθησαν πλείστας ὀνομασίας δηλοῦσας τὸν τάφον, τὴν λέξιν ὅμως Τάφον ἔκριναν αἰείποτε καταλληλοτέραν πρὸς δηλώσειν τοῦ τόπου τῆς ταφῆς, τὴν ὁποίαν σημασίαν ἡ λέξις διατήρησε καὶ εἰς τὴν σημερινὴν ἡμῶν γλῶσσαν.

Ἡρίον — ἡ λέξις αὕτη παράγεται παρὰ τὸ Ἑρα, γῆ κατὰ τὴν ἀρχαίαν Ἰωνικὴν διάλεκτον, καὶ σημαίνει κυρίως τεχνητὸν γήλορον ἐπὶ τάφου 5). γενικῶς δὲ καὶ τὸν τάφον αὐτὸν, ὡς ὁ Ὀμηρος 6) καὶ Θεόκριτος 7) πολλάκις τὴν μετεχειρίσθησαν.

Χῶμα — Σημαίνει κυρίως γῆν ἐπισεσωρευμένην, μεταφορικῶς δὲ τὸν τάφον· καὶ οὕτω μεταχειρίζεται ὁ Εὐριπίδης τὴν λέξιν ὀμιλῶν περὶ τοῦ τάφου τῆς Πολυξένης 8).

Σορός — Παράγεται ἀπὸ τὸ Σωρεῦω, καὶ ἐπομένως ἡ κυρία αὐτῆς σημασία, εἶναι, ἢ παρὰ τῷ Σουίδα καὶ Ἡουζίω, δηλαδὴ σωρὸς λίθων ἐπισεσωρευμένων ἐπὶ τάφου. Παρ' Ὀμήρω ὅμως σημαίνει τὴν νεκροδόχον κάλπην 9)· καὶ αὐτὸς δὲ ὁ Ἀριστοφάνης οὕτω τὴν μετεχειρίζεται, ἂν καὶ ἐπλασεν ἐξ αὐτῆς τὴν λέξιν Σοροπηγός.

Πολυάνδριον — Κυρίως τόπος περιεκτικὸς τάφου, ὅπου ἐθάπτοντο οἱ πένητες καὶ ξένοι· ἀντ' αὐτῆς μετεχειρίζομεθα εἰς τὴν σημερινὴν γλῶσσαν τὴν λέξιν Κοιμητήριον, ἐκ τοῦ κοιμᾶσθαι· σημαίνει δὲ τὸν τόπον, ἐνθα κοιμώμεθα τὸν αἰώνιον ὕπνον.

Οἱ δὲ τῆς δευτέρας τάξεως τάφοι ἐθῆλουντο διὰ τῶν ἀκολουθῶν ὀνομάτων.

Μνημεῖα — Οἱ ἀρχαῖοι ἐθῆλουν τὸ ὄνομα τοῦτο εἰς τὰ ἐκ λίθων ἐπισεσωρευμένων μνημεῖα, τὰ ὁποῖα ἀνύφουν ποτὲ μὲν ἐπὶ πεδιάδος πρὸς μνήμην νίκης τινός, ἢ ἀξιμνημονεύτου συμβάντος, ποτὲ δὲ ἐπὶ τινος τάφου πρὸς τιμὴν ἐνδόξου ἀνδρός· ἦτον ὅμως ἀπηγορευμένον ὑπὸ τῶν νόμων νὰ κοσμοῦνται οἱ τῶν ἰδιωτῶν τάφοι, πλην μόνον διὰ μικρᾶς στηλῆς τριῶν πήχεων τὸ ὕψος 10), ἢ διὰ μικρῶν ἀ-

5) Ἀετικὸν Βαρίνου Φαβωρίου καὶ Ἡουζίου.

6) Ὀμηρ. Ἰλ. ψ. στ. 126.

7) Θεόκριτ. εἰδ. 16. στ. 15.

8) Εὐριπ. Ἑκαδ. στ. 526.

9) Ὀμηρ. Ἰλ. ψ. στ. 97.

10) Δημήτριος ὁ Φαληρεὺς ἐγραφε νόμον ἀπαγορευόντα αὐστηρῶς τὴν παράθεσιν τῆς συνήθειας ταύτης.

γαλμάτων 11), η δι' απλής τινος επιγραφής 12), ἀλλ' ἐπὶ τῶν τάφων τῶν ἐπισήμων ἀνδρῶν ἐτίθεντο στήλαι ὑψηλότεραι, ἐνεχσράττοντο στέμματα, ἐπιτύμβια, ἀγάλματα, δοχεῖα 13) ἐστεμμένα περὶ τὸ χεῖλος μετὰ δάφνης, ἐτι δὲ καὶ τὰ σημεῖα ἢ σύμβολα τοῦ εἰς ὃν ἀφιεροῦτο τὸ μνημεῖον 14). Ὁ Ὅμηρος ὁμιλῶν περὶ τοῦ τάφου τοῦ Πατρόκλου, μεταχειρίζεται τὴν λέξιν εἰς τὴν ἰδίαν αὐτῆς σημασίαν. (Ψ. στ. 619). **Πατρόκλιο τάφου μνημα.** Ἀλλὰ χρόνου προϊόντος ἡ λέξις αὕτη καθήνησε νὰ σημαίνῃ τάφον, οἷον παρ' Εὐριπίδῃ 15) καὶ ὁ Πρόδοτος δὲ ἀναφέρει πλείστα χωρία συγγραμμάτων, ἐνθα ἀπαντᾶται ἡ λέξις 16), αὐτὸς εὐδαμῶς ταύτην μεταχειρισθείς. Δύναται τις νὰ παρατηρήσῃ προσέτι, ὅτι πολλοὶ τῶν ἀρχαίων ἐπιφανῶν ἀνδρῶν εἶχον διαφορα μὲν μνηματά, ἓνα δὲ μόνον τάφον 17) ἡ λέξις μνημα διετηρήθη καὶ εἰς τὴν σημερινὴν γλῶσσαν σημαίνουσα ὅμως ἀπλῶς τὸν τάφον.

Τύμβος — παράγεται παρὰ τὸ Τύφω τὸ καίω, ὅθεν ἡ κυρία αὐτοῦ σημασία ἦβλεν εἶσθαι, τόπος, ἐνθα εὐρίσκειται ἀποτεθειμένη ἢ τέφρα κενθέντος σώματος. Κατὰ δὲ τὰς μαρτυρίας τοῦ Εὐριπίδου 18), καὶ Γρηγορίου τοῦ Νανξιανζηνοῦ 19), τύμβος ὀνομάζετο ὁ ἐπὶ τάφου ὑψούμενος τεχνητὸς γήλοφος, διὰ τοῦτο καὶ εἶχεν ὡς συνώνυ-

11) Αἱ στήλαι αὗται ἐξετίθεντο συνήθως ἐπὶ τῶν τάφων τῶν νεανίδων, καὶ παρίστων παρθένων φέρουσαν ὑδροφόρον ἀγγεῖον, δι' οὗ ἐδηλοῦτο ἡ συνήθεια τῶν Ἑλλήνων νὰ χέωσιν ὕδωρ ἐπὶ τῶν τάφων εἰς ὠρισμένης ἐποχῆς, καὶ ὅχι Ναιάδα τινα, ὡς τινες τῶν ἀρχαιολόγων ἐνόμισαν.

12) Γενικῶς τὰ ἐπιτύμβια τῶν ἀρχαίων ἤρχιζον ἀπὸ τὰ ἀκόλουθα ταῦτα στοιχεῖα.

Θ. Κ. ἤγουν Θεοῖς Καταχθονίοις.

13) Ὁ Σουΐδας δίδει εἰς τοῦτο τὸ εἶδος τῶν δοχείων τὸ ὄνομα, Γραφεὺς καὶ Ἀήκυθος.

14) Διὰ τοῦτο καὶ ὁ Ἀρχιμήδης πύχετο ὥστε μετὰ τὸν θάνατόν του οἱ μέλλοντες νὰ λίθωσι φροντίδα περὶ τῆς ταφῆς του, νὰ χαράξωσιν ἐπὶ τοῦ τάφου του μίαν σφαῖραν καὶ ἓνα κλινδρον. Τὸ ὅποιον ἐξετέλεσαν προθέσαντες, κατὰ τὸν Κικέρωνα, ἐπιγραφὴν τινα ἐπεξηγηματικὴν τῶν συμβόλων τούτων.

15) Εὐριπ. Βάχχ. στ. 6.

16) Ἡρόδ. βιβλ. Ζ'. Σελ. 228.

17) Τοῦτο τὸ ἀναφέρει Διονύσιος ὁ Ἀλικαρνασσεὺς ὁμιλῶν περὶ τοῦ Αἰνείου.

18) Εὐριπ. Ἐκάβ. στ. 97.

19) Γρηγόρ. Νανξ. εἰς τὰ ἐπιγράμματα.

μόν του τὴν λέξιν **χῶμα**, κατὰ τὰς μαρτυρίας Εὐσταθίου τοῦ Ἀρχιεπισκόπου Θεσσαλονίκης 20), καὶ τοῦ Λεξικογράφου Ἡουχίου 21) ἐκ τούτου δὲ παράγεται ὁ **Τυμβίτης Λάας**, λίθος ἐπιτάφιος, ἐπὶ τοῦ ὁποίου γράφεται τὸ ἐπιτύμβιον 22), καὶ **Τυμβωρύχος** ὁ σὺλὼν τοῦ τάφου τῶν νεκρῶν. Ἐκ τούτου δύναται τις νὰ συμπεράνῃ, ὅτι ἔδιδον τὸ ὄνομα **Τύμβος** εἰς τοὺς τάφους τῶν νεκρῶν. Ἐκ τούτου δύναται τις νὰ συμπεράνῃ, ὅτι ἔδιδον τὸ ὄνομα **Τύμβος** εἰς τοὺς τάφους τῶν διασήμων ἀνδρῶν, εἰς τοὺς ὁποίους συνήθως συντάττον καὶ ἐπιταφίους λόγους, τοὺς ὁποίους καὶ αὐτοὺς ἐπιτύμβιους ὀνόμαζον.

Σαρκοφάγος — λέξις σύνθετος ἐκ τοῦ **σάρξ** καὶ **φαγεῖν**. οἱ ἀρχαῖοι ὀνόμαζον οὕτως εἶδος τι σπογκώδους λίθου ἔχοντος κιτρινοχρόους καὶ βαθείας φλέβας, καὶ εὐρίσκομένου εἰς τὴν Τροίαν 23), ἐκ δὲ τοῦ λίθου τούτου κατασκευάζον τοὺς τάφους ἐκείνων τῶν νεκρῶν, ὅσους δὲν ἤθελον νὰ καίωσι· διότι ἡ ἐν τῷ λίθῳ τούτῳ μεγάλη ποσότης τῆς πυρίτιδος γεννῶσα ἱκανὸν θεϊκὸν ὄξύ, διεφθίρειν ἐν ὀλίγῳ χρόνῳ ὀλόκληρον τὴν σάρκα τοῦ ἐν αὐτῷ σώματος. Οἱ δὲ ἐκ τοιούτου λίθου κατασκευαζόμενοι τάφοι εἶχον σχῆμα ἐπιμήκους τετραγώνου κάλπης, καὶ ἐκοσμῶντο δι' ὠραίων ἀναγλύφων, ἅτινα παρίστων ἐνίοτε χαριέσσας ἀλληγορικὰς τοῦ θανάτου εἰκόνας, ὡς τὸν Ἐνδυμίωνα κοιμώμενον, τὸν Ἰαν ἀναρπαζόμενον ὑπὸ τῶν Ναιάδων, τὸν γάμον τῆς Θέτιδος καὶ τοῦ Πηλέως, τὰς ἐννέα Μούσας, τοὺς χοροὺς τῶν Βακχῶν, ἐορτὰς καὶ ἄλλα τοιαῦτα ἀντικείμενα, πρὸς ἐλάττωσιν τῆς φρίκης, τὴν ὁποίαν ἡ ἰδέα τοῦ θανάτου ἐμπνέει. Ἐκτοτε τὸ ὄνομα **σαρκοφάγος** (ὑπονοουμένης τῆς λέξεως **τάφος**) ἐδόθη εἰς πάντας τοὺς τάφους τοῦ εἶδους τούτου, τοὺς κεκοσμημένους ὡς ἀνωτέρω, ἐξ ὁποιοῦδήποτε λίθου καὶ ἂν ἦσαν κατασκευασμένοι, δηλούσης τῆς ὀνομασίας, ὅτι ὁ τάφος κατατρώγει καὶ διαφθείρει τὰ πάντα· ὅλοι δὲ οἱ **Σαρκοφάγοι** κατασκευάσθησαν κατὰ τὴν παρακμὴν τῆς τέχνης, ὡς ὀρθῶς παρατήρησεν ὁ περιφημὸς Ἀρχαιολόγος Βιλκεμάνος 24).

20) Εὐσταθ. Θεσσαλ. Σχ. Ὀδυσ. σελ. 1376.

21) Εἰς τὸ λεξικόν του.

22) Ὁ Σουΐδας ὀνομάζει τοῦτον τὸν λίθον **Μνηματίτην**.

23) Πλίνιος φυσικὴ ἱστορ. βιβλ. 36. Κεφ. 17.

24) histoire de l'art liv. IV ch. 6.

Σηκός — Ἐπειδὴ οἱ Ἕλληνες ἀπέδιδον μέγα σέβας εἰς τοὺς τάφους τῶν οἰκείων, πολλοὶ περιέκυκλουν αὐτοὺς μὲ φραγμοὺς, φοβούμενοι μὴ ἐλθόντες οἱ νεκρομάντεις συλλέξωσι τὰ ὄστα αὐτῶν, καὶ τὰ μεταχειρισθῶσιν εἰς τὰς παρὰ τοῖς ἀρχαίοις συνήθειας μαντικὰς ἐργασίας των· 25) ὁ φραγμὸς οὗτος ἐκαλεῖτο **Σηκός**, ὅθεν καὶ **Σηκάζω** (περικλείω)· ὑπάρχει μάλιστα εἰς τι λείψανον ἀπολεσθείσης τινος τραγωδίας τοῦ Σοφοκλέους, ἐπιγραφομένης **Πολύιδος**, ἢ φράσις **σηκός τάφου**, ἀλλαχῶ δὲ ὁ αὐτὸς μεταχειρίζεται εἰς τὴν αὐτὴν σημασίαν τὴν λέξιν Ἔργμα 26) δηλοῦσαν ἐπίσης περίβολον τάφου. Ἐκτοτε μεταχειρίζοντο τὴν λέξιν ταύτην γενικῶς, διὰ νὰ δηλώσωσι πάντα περιτοιχισμένον τάφον, λαμβάνοντες τὸ μέρος ἀντὶ τοῦ ὅλου. Καὶ οἱ εἰς Πέργαμον δὲ ἀνακαλυφθέντες τάφοι εἶναι σχεδὸν ὅλοι περιτοιχισμένοι ἀπὸ τοιούτους φραγμοῦς.

(ἀκολουθεῖ)

Η ΚΙΝΑ.

Η ἐκτεταμένη αὕτη αὐτοκρατορία κατέχει τὸ μεγαλύτερον μέρος τῆς Ἀσίας, καὶ συνορεύει πρὸς μὲν τὴν Ἄρκτον μὲ τὴν Ἀσιατικὴν Ῥωσσίαν, πρὸς Δυσμὰς δὲ μὲ τὴν Ταρταρίαν, καὶ πρὸς Ἀνατολὰς καὶ Μεσημβρίαν μὲ τὸν Ὀκεανόν· ἔχει ἔκτασιν 166, 666, τετραγωνικῶν Γαλλικῶν λευγῶν, καὶ 200 ἑκατομμύρια κατοίκων, ἡ δὲ γῆ τῆς εἶναι γενικῶς καρποφόρος.

Ἡ Κιναικὴ αὐτοκρατορία ἐμπεριλαμβάνει τὴν Κίναν, τὴν Θιβέτην, τὴν Βουτάνην, τὴν Κορέαν, τὴν Μογγολίαν, τὴν μικρὰν Βουχαρίαν καὶ τὴν Μανδσουρίαν· οἱ δὲ κάτοικοί τῆς διαιροῦνται κατὰ μὲν τὴν Θρησκείαν εἰς Βουδδιστάς, ἢ μαθητὰς τοῦ Κομφουκίου, εἰς Λαωστάς, εἰς Λαμιστάς, εἰς Κτισματολάτρας, εἰς Μωαμεθανούς, εἰς Χριστιανούς, κατὰ δὲ τὰς Γλώσσας εἰς Μανδσαίους (οἵτινες εἶναι τὸ ἐπικρατοῦν ἔθνος), εἰς Κιναίους, Θιβετανούς, Κοραίους, Μογγόλους, Τούρκους, Μιαώτας, Λάλους, Χαϊνιανούς, Φορμωσιανούς, Λυκουχικούς καὶ Ἑβραίους.

25) Φαίνεται ὅτι ἐκ τούτου προήλθεν ὁ νόμος τοῦ νὰ μὴ συγχωρῆται εἰς οὐδένα ἢ εἰς τοὺς τάφους τῶν νεκρῶν εἰσοδος εἰμὴ εἰς τοὺς πλησιεστέρους αὐτῶν συγγεγεῖς.

26) Σοφοκλῆς Ἄντιγ. στ. 848 καὶ 849.

Αἱ κυριώτεραι πόλεις τῆς Κίνας εἶναι τὸ Πεκῖνον, Μητρόπολις τῆς ἐκτεταμένης ταύτης αὐτοκρατορίας, ἐμπεριέχουσα 1, 300,000 ψυχῶν. Ἡ Ναν — Κίγκ ἔχουσα κατοίκους 500,000, ἡ Χαγκ — Τσοῦ ἔχουσα 700,000 καὶ ἡ Καντῶν, ἔχουσα 600,000. Κατὰ τὸν περιηγητὴν Λεκόντην ὑπάρχουσιν εἰς τὴν Κίναν, 160 πόλεις τῆς πρώτης κλάσεως, 270 τῆς δευτέρας καὶ 1200 τῆς τρίτης.

Οὔτε τῶν Περσῶν, οὔτε τῶν Ἑβραίων, οὔτε τῶν Ἑλλήνων αἱ ἱστορίαι περιέχουσι τι περὶ ταύτης τῆς χώρας· εἶναι δὲ πολλὰ πιθανόν, ὅτι φυλαὶ διάφοροι, καταβάσαι ἀπὸ τὰ ὄρη τῆς Μογγολίας, εἰσέβαλον εἰς τὴν Κίναν, καὶ κατεστάθησαν ἐκεῖ χωρὶς νὰ ἐνοχλῶνται παρ' ἄλλων· ἐπειδὴ ἐξ ἐνός μέρους ἤγουν πρὸς Ἀνατολὰς καὶ Μεσημβρίαν, τοὺς ἐφύλαττε θάλασσα ἀπλευστος καὶ τραχεῖα· ἐξ ἄλλου δὲ ἤγουν πρὸς Βορρᾶν καὶ Δυσμὰς, ὑψηλὰ καὶ ἀδιάεστα ὄρη. Αἱ δὲ φυλαὶ αὗται ἐκαλλιέργησαν κατὰ μικρὸν τὴν καρποφόρον ταύτην γῆν, καὶ ἐπεμελήθησαν μὲν, ἀλλὰ πολλὰ ἀτελῶς τὰς κυριώτερας τέχνας τοῦ κοινωνικοῦ βίου· διὰ νὰ ἐξασφαλισθῶσι δὲ ἀπὸ τὰς ἐχθρῆκας ἐπιδρομὰς τῶν βαρβάρων αὐτῶν γειτόνων, ἐτείχισαν τὴν ἐπικράτειάν των ἐκ μέρους τῆς ξηρᾶς, κατασκευάσαντες τὸ περίφημον **Κιναῖον τεῖχος**, τὸ ὅποιον ἀνηγέρθη εἰς τὰ 400 ἔτη Π. Χ. ἐκ κεράμων στερεῶν. Ἐχει δὲ ἔκτασιν 600 περίπου Γαλλικῶν λευγῶν, ὕψος 25 ποδῶν, καὶ πλάτος 14, καὶ 25 χιλιάδας πύργους ἔχοντας ὕψος 45 Γαλλικῶν ποδῶν, καὶ κατεχομένους ἀπὸ στρατιωτικὰς φρουράς. Εἰς τινα δὲ μέρη, ὅθεν ὑπόπτειον περισσότερον τὰς ἐπιδρομὰς τῶν ἐχθρῶν, ἐκτίσθησαν διπλᾶ καὶ τριπλᾶ τεῖχη, καὶ τὰ μὲν ἐπὶ τῆς διόδου τούτου τοῦ τεύχους ὑψηλὰ βουνὰ διέσχισαν, τὰ δὲ λιμνώδη μέρη, ὅσα διήρχετο, συμπήξαντες ἀσφαλῶς εἰς τὸ βάθος τῆς γῆς, ἐθεμελίωσαν ἐπ' αὐτῶν τὴν οἰκοδομήν, ἐπὶ δὲ τῶν ποταμῶν, κατασκευάσαντες ὑπερμεγέθεις θάλους, συνήνωσαν τὰς δύο ὄχθας, πρὸς ἐξακολούθησιν καὶ συγκοινωνίαν τῶν ὀχυρωμάτων· λέγουσι δὲ, ὅτι τὸ γιγαντιαῖον τοῦτο ἔργον συνετελέσθη ἐν διαστήματι ἐξ μόνων μηνῶν διὰ τῆς ἀδιακόπου ἐργασίας τοῦ τρίτου μέρους ἐκ τοῦ ὅλου τῶν κατοίκων τῆς Κίνας, ἢ 15 περίπου ἑκατομμυρίων ἀνθρώπων, ὑποχρεωθέντων εἰς τοῦτο δι' αὐστηρᾶς διαταγῆς τοῦ αὐτοκράτορος.

ΕΥΓΕΝΗΣ ΚΥΡΙΑ ΚΙΝΑΙΑ.

Ἄλλ' ὅμως νομάδες λαοὶ τῆς Ταρταρίας, ὑπερέβαντες τὰ φοβερά ταῦτα τείχη ὑπὸ τὴν ὀδηγίαν τοῦ Γένγκης - Χάν, ἐκυρίευσαν τὴν Κίνα, καὶ ἀντικατέστησαν τὴν παλαιὰν ἐπιτόπιον δυναστείαν. Ἄλλ' ἐπειδὴ οἱ νικηταὶ ἦσαν ἀπαιδευτότεροι τῶν νικηθέντων συνεμορφώθησαν μὲ τὰ ἥθη τούτων, ὥστε οἱ Κιναῖοι δὲν μετέβαλον κἀνὲν ἐκ τῶν οἰκείων ἐθίμων.

Αἱ περὶ τῆς ἰδίας αὐτοῦ ἀρχαιότητος μυθώδεις παραδόσεις τοῦ Κιναϊκοῦ ἔθους εἶναι τερατωδέσταται, ἐπειδὴ οἱ σοφοὶ τῶν ὑποκινούμενοι, φαίνεται, ἀπὸ γελοίας φιλαυτίας, ἀριθμοῦσι, χωρὶς τινος λόγου ἢ πιθανότητος χιλιάδας αἰώνων ἀπὸ τῆς ἐποχῆς τῆς ὑπάρξεώς των ἢ δὲ μᾶλλον ἀληθῆς θεωρουμένη Ἱστορία

τοῦ ἔθους τούτου εἶναι ἡ ἑκατὸν περίπου ἔτη Π. Χ. συγγραφεῖσα ὑπὸ τοῦ Κιναίου Σηματοῦ, ἀρχομένη ἀπὸ τὸ 900 ἔτος πρὸ τῆς θείας ἐνανθρωπήσεως. Περίφημος φιλόσοφος τῆς Κίνας ὑπῆρξεν ὁ Κομφούκιος, ὅστις ἔζη κατὰ τὴν μεγίστην πιθανολογίαν περὶ τὰ 550 ἔτη Πρ. Χρ. ὡν σύγχρονος σχεδὸν τοῦ Βασιλέως τῶν Περσῶν Κύρου, καὶ τοῦ φιλοσόφου Πυθαγόρου· οὗτος, λέγουσιν, ὅτι εὗρῶν εἰς τὸ ἔθνος του πολλὰς ἱεράς βίβλους, μετεφθόμισεν ἢ διώρθωσεν αὐτάς, συνέγραψε δὲ καὶ τὸ λεγόμενον Σιόν - Κίνγ, ἢ συλλογὴν νόμων καὶ θρησκευτικῶν ἐθίμων, τὸ ὁποῖον μετεφράσθη καὶ εἰς τὴν Γαλλικὴν γλῶσσαν, καὶ ἐξεδόθη εἰς τὰ 1700.

Ἡ Κίνα κυβερνᾶται ὑπὸ Ἀυτοκρατόρων, οἵτινες

εἶναι ἀπόλυτοι Μονάρχαι, ὀνομαζόμενοι υἱοὶ τοῦ Ἥλιου, Ἄγιοι Ἀυτοκράτορες, καὶ ὑπέρτατοι κύριοι τοῦ Κόσμου ἢ Ἐπικρατεῖα των ὀνομάζεται ἐπίσης Οὐράνιος Ἀυτοκρατορία· τὸ ἐτήσιον εἰσόδημα τοῦ Ἀυτοκράτορος εἶναι χίλια ἑκατομμύρια δραχμῶν· οἱ περὶ αὐτὸν ἄρχοντες ὀνομάζονται Μανδαρίνοι, καὶ διοικοῦσι κατὰ τὴν ἀπόλυτον θέλησιν τοῦ Μονάρχου των. Ἀλλὰ μολονότι ὁ Οὐράνιος μονάρχης τῆς Κίνας ἔχει ἀπεριόριστον ἐξουσίαν ἐπὶ τῶν λαῶν του, ἀλλ' αἱ ἐθιμοταξίαι τῆς αὐτῆς του τὸν κρατοῦσι δεσμευμένον καὶ τὸν ἀποκαθιστῶσι δουλικώτερον τοῦ ἐσχάτου τῶν ὑπηκόων του. Πρὸς εὐχαρίστησιν δὲ τῆς περιεργείας τῶν ἀναγινωστῶν μας περιγράφομεν ἐνταῦθα μίαν ἡμέραν τῆς ζωῆς του.

Ἐὸς οὐράνιος Ἀυτοκράτωρ δὲν δύναται νὰ κοιμηθῆ ποτέ ὅσον θέλει· πρὸ τῶν τεσσάρων ὥρῶν τῆς πρωΐας ὁ ἐπὶ τοῦτο διωρισμένος εὐνοῦχος, κρατῶν φανάριον, πλησιάζει εἰς τὴν κλίνην του καὶ τὸν ἐξυπνίζει ἐκόντα ἄκοντα· τὸν δὲ εὐνοῦχον παρακολουθοῦσι κατὰ σειράν οἱ Ἀυτοκρατορικοὶ θαλαμηπόλοι καὶ ὑπηρεταί, φέροντες τὰ ἀναγκαῖα πρὸς ἐνδυμασίαν τοῦ Μονάρχου καὶ τὸ τέϊον. Ἀφοῦ δὲ ὁ Ἀυτοκράτωρ ἐνδυθῆ καὶ πῖν τὸ τέϊον, μεταβαίνει εἰς τὸ ἰδιαίτερόν του γραφεῖον, ἔπου εὕρισκει φακέλλους ἐγγράφων, τὰ ὅποια πρέπει ν' ἀναγνώσῃ ὅλα, καὶ νὰ φανερώσῃ τὴν συγκατάθεσίν του, ἢ τὰς Ἀυτοκρατορικὰς παρατηρήσεις του, διὰ τινος ἰδιαίτερου διπλώματος, ἢ σημείου διὰ τοῦ ὄνυχος ἐπὶ τοῦ ἐγγράφου, τῶν ὁποίων συνθημάτων τὸ νόημα μεταφράζουσι καὶ σχολιάζουσι οἱ σύμβουλοί του. Ἐν τσοῦτῳ πρὸ τῆς ἀνατολῆς ἀκόμη τοῦ Ἥλιου ἢ αἴθευσα τοῦ Θρόνου εἶναι πλήρης διαφόρων Μανδαρίνων, περιμενοντων τὴν ἐμφάνισιν τοῦ Ἀυτοκράτορος, ὅστις παρουσιάζεται ἐκεῖ ἅμα τελειώσῃ τὴν ἀνάγνωσιν ὅλων τῶν ἐγγράφων, καὶ τότε ὅλοι οἱ παρόντες, πίπτοντες πρηνεῖς, προσκυνοῦσι τὸν Οὐράνιον Ἀυτοκράτορα, κτυπῶντες τρις τὸ μέτωπον αὐτῶν ἐπὶ τοῦ ἐδάφους, καὶ οὕτω γίνεται ἡ ἑναρξίς τῆς ἀκροάσεως, κατὰ τὴν ὁποίαν ὁ Ἀυτοκράτωρ χρεωστῆ νὰ συνδιαλεχθῆ μὲ ὅλους τοὺς παρευρισκομένους εἴτε ἀμέσως, ὅταν οὗτοι εἶναι ἔξοχα ὑποκείμενα, εἴτε διὰ κλητῆρων ἐπαναλαμβανόντων μεγάλη τῆ φωνῆ τὰς ἐρωτήσεις τοῦ

Μονάρχου, καὶ τὰς ἀπαντήσεις τῶν αὐλικῶν, ὅταν οὗτοι εἶναι κατωτέρας τάξεως ἀξιωματικοί.

Εἰς τὰς ἑπτὰ πρὸ μεσημβρίας παύει ἡ ἀκροάσις, ὁ δὲ Μονάρχης ὑπάγει νὰ προγευματίσῃ μόνος· διότι, ἐπειδὴ δὲν ὑπάρχει ἐπὶ τῆς Γῆς κανεὶς ἄλλος ὁμοίος του, δὲν δύναται ἐπομένως κανεὶς νὰ συμπάγη μετ' αὐτοῦ. Καθὼς ἔμῳ δὲν εἶναι ἐπιτετραμμένον εἰς τὸν οὐράνιον Ἀυτοκράτορα νὰ κοιμηθῆ κατὰ τὴν ἐπιθυμίαν του, ἐπίσης δὲν τὸν εἶναι ἐπιτετραμμένον οὐδὲ νὰ φάγῃ κατὰ τὴν ὄρεξίν του. Ὁ νόμος προσδιορίζει αὐστηρῶς κατὰ τὰς διαφόρους ἐποχὰς τοῦ ἔτους ὅλα τὰ φαγητά, ὅσα πρέπει καθ' ἑκάστην νὰ παρατίθενται ἐπὶ τῆς Ἀυτοκρατορικῆς τραπέζης· μετὰ δὲ τὸ πρόγευμα ἢ ἐθιμοταξίαν παραχωρεῖ εἰς τὸν Ἀυτοκράτορα δύο ὥρας ἀνέσεως, εἴτε διὰ νὰ κοιμηθῆ, εἴτε διὰ νὰ ἠτυχάξῃ ἀργίας, κατὰ τὴν ἀρέσκειάν του· καὶ μετὰ ταῦτα μεταβαίνει πάλιν εἰς τὸ γραφεῖόν του, ἔνθα διάφοροι Μανδαρίνοι ἐξ ὅλων τῶν κλάδων τῆς ὑπηρεσίας περιμένουσιν ἐκεῖ, διὰ νὰ τὸν δώσωσι πληροφορίας καὶ διασαφήσῃς ἐφ' ὅλων τῶν δημοσίων καὶ πολλῶν ἰδιωτικῶν ὑποθέσεων τοῦ κράτους, τὰς ὁποίας εἶναι ὑπόχρεως νὰ ἐξετάσῃ καὶ ἀποφασίσῃ μόνος του· καὶ ἡ ἐργασία αὐτῆ τὸν ἐπασχολεῖ ἕως εἰς τὰς τρεῖς μετὰ μεσημβρίαν, καθ' ἣν ὥραν γευματίζει· τοῦ δὲ γεύματος τὰ φαγητά καὶ αἱ ἐλάχισται λεπτομέρειαι εἶναι ὁμοίως κανονισμένα ὑπὸ τοῦ νόμου μὲ τὴν αὐτὴν αὐστηρότητα, ὡς καὶ τὰ τοῦ προγεύματος.

Μετὰ τὸ γεῦμα ὁ Ἀυτοκράτωρ ἔχει τινὰς στιγμὰς ἀνέσεως, κατὰ τὰς ὁποίας δύναται νὰ περιδιαβάσῃ εἰς τοὺς κήπους του, ἢ νὰ μεταβῆ εἰς τὰ δωμάτια τῆς οἰκογενείας αὐτοῦ· ἀλλ' αἱ στιγμὰι τῆς ἀνέσεως ταύτης ἀποβαίνουσι πολλάκις δυσάρεστοι δι' αὐτόν· διότι ἐπειδὴ καὶ κατ' ἐκείνην τὴν ὥραν γευματίζουσιν αἱ γυναῖκες καὶ τὰ τέκνα του, τὰ ὁποία δὲν ἐμπεριλαμβάνονται εἰς τὴν αὐστηρὰν ἀπαγόρευσιν τοῦ νόμου, συμβαίνει πολλάκις, ὥστε ὁ Ἀυτοκράτωρ θλίβεται βλέπων αὐτὰ τρώγοντα φαγητά καὶ ὀπώρας, τὰ ὁποία οὗτος δὲν δύναται νὰ ἐγγίξῃ. Καὶ τέλος εὐθύς, ὅτε ὁ Ἥλιος δύσῃ, ὁ υἱὸς τοῦ Ἥλιου, ὁ Ἀυτοκράτωρ τοῦ Οὐράνιου Βασιλείου, ἐκὼν καὶ ἄκων πρέπει νὰ κοιμηθῆ ταυτοχρόνως μὲ τὸν πατέρα του.

Τοιοῦτος εἶναι ὁ κύκλος τῆς ζωῆς, τὸν ὁποῖον ὁ Αὐτοκράτωρ τῆς Κίνας χρεωστῆ ἀπαρεγκλίτως νὰ διατρέχῃ καθ' ἑκάστην ἡμέραν, πλὴν τῶν κατὰ τὰς ἑορτὰς συμβαινουσῶν σπανίων ἐξαιρέσεων, αἰτινες ἀποκαθιστῶνται δι' αὐτὸν ἔτι μᾶλλον ἐνοχλητικώτεροι, ἕνεκα τῶν ἀπειραρίθμων ἐθιμοταξιῶν οὐδὲ δύναται ὁ περιθλεπτος οὗτος αἰχμάλωτος νὰ ὑπεκφύγῃ πρὸς μικρὸν τὴν φρικώδη μονοτονίαν τῶν δεσμῶν του διὰ ταξειδιῶν, ἢ περιοδειῶν, ἐντὸς τοῦ ἀπείρου Κιναῖνου Κράτους· διότι, ἐπειδὴ καὶ θεωρεῖται ὡς ἡ ψυχὴ τῆς οὐρανοῦ αυτοκρατορίας, ἐνοεῖται πάντοτε παρῶν εἰς τὰ ἀνάκτορά του, ὅθεν ὡς ἐκ κέντρου διαχεῖ ἐξ ἴσου περίξ ἑαυτοῦ τὴν ἀγαθοποιὸν ἐνέργειάν του· δι' ὃ καὶ οἱ νόμοι ἀπαγορεύουσιν εἰς αὐτὸν τὸ νὰ μετασαλεύσῃ, καὶ τὸν ὑποχρεοῦσι νὰ μένῃ πάντοτε εἰς τὸ αὐτὸ κέντρον, ὥστε ἑκάστη ἐπαρχία ν' ἀπολαμβάνῃ τὸ ἀναλογικὸν εἰς αὐτὴν μέρος ἀπὸ τῆς Αὐτοκρατορικῆς ἐπιρροῆας. Ἐντὸς δὲ τούτων τὸ περιεργότερον εἶναι, ὅτι ὁ Αὐτοκράτωρ τῆς Κίνας, μολονότι ἀπόλυτος, δὲν δύναται νὰ μεταχειρισθῇ εἰς τὴν δημοσίον ὑπηρεσίαν ἐκείνους, τοὺς ὁποίους θέλει, εἰμὴ τοὺς ἐκ τῶν διελθόντων τὰς ὑπὸ τοῦ νόμου ὠρισμένας ἀσθηρὰς ἐξετάσεις, καὶ ἱκανοὺς ἐγκριθέντας· εἰς δὲ τὰς δημοσίας συμφορὰς οἱ νόμοι τὸν ὑποχρεοῦσι νὰ ὁμολογήσῃ δημοσίως αὐτὸς ἑαυτὸν μόνον ἔνοχον ἀπέναντι τοῦ Οὐρανοῦ, καὶ νὰ ἐξιλεώσῃ τὸ θεῖον διὰ νηστειῶν, ἀγισμῶν καὶ πανδήμων τελετῶν.

Οἱ Κιναῖοι ἦσαν ἀνέκαθεν ἐκδοτοὶ εἰς τὴν γεωργίαν, διὰ τοῦτο καὶ αἱ ἀπαιτούμεναι εἰς αὐτὴν τέχναι ἐφευρέθησαν πρῶτα παρ' αὐτοῖς· τὰ δὲ κυριώτερα τῶν φυσικῶν προϊόντων τῆς Κίνας εἶναι τὸ ὄρυζιον τὸ ὁποῖον χρησιμεύει εἰς συνήθη τροφήν τῶν Κιναίων, τὸ Ἰνδικόν, τὸ λινάριον, τὸ πιπέριον καὶ πρὸ πάντων τὸ τέϊον, τὸ ὁποῖον εἶναι ἀειθαλὴς θάμνος ὑψηλός, 5, ἢ 6 Γαλλικὸς πόδας, πολλαπλασιαζόμενος διὰ τῶν σπειρομένων σπέρων του. Ἀπὸ τὸ τρίτον ἔτος ἕως τὸ ἕβδομον ἔτος τῆς ἡλικίας τοῦ φυτοῦ τούτου, συνάγουσι τὰ φύλλα του δις τοῦ ἔτους, κατὰ τὸν Φεβρουάριον καὶ Ἀπρίλιον μῆνα, καὶ ξηραίνουσιν αὐτὰ εἰς κλίβανον (φοῦρον) κατ' ἐπανόληψιν. Ἡ συγκομιδὴ τοῦ Φεβρουαρίου εἶναι ἢ καλητέρα. Ἐξάγουσι δὲ κατ' ἔτος ἐκ τοῦ προ-

όντος τούτου 45 ἕως 50 ἑκατομμύρια Γαλλικῶν λιτρῶν, ἐξ ὧν τὸ ἓν πέμπτον μετακομίζεται εἰς τὴν Ἀμερικὴν, τὸ δὲ λοιπὸν εἰς τὴν Εὐρώπην· ἐκ δὲ τῶν καὶ εἰς ἡμᾶς γνωστῶν δένδρων, τὸ συνήθερον εἶναι ἢ ἐκεῖθεν καὶ εἰς τὰ μέρη μας μετακομισθεῖσα Σουκαμινέα, τῆς ὁποίας ἡ καλλιέργεια εἶναι παρ' αὐτοῖς πολλὰ ἀναγκαία, διότι τὰ πλείοτα φορέματα τῶν Κιναίων εἶναι μεταξωτά· Ἐκ δὲ τῶν οἰκιακῶν ζώων οἱ χοῖροι εἶναι οἱ μᾶλλον πολυπληθεῖς. Παράγει δὲ ἡ χώρα καὶ ἱκανὸν χρυσὸν καὶ ἄργυρον, τὰ ὅποια συναΐουσιν ἐκ τῶν ποταμῶν εἰς κόνιν. καὶ πρὸς τούτοις πολυτίμους τινὰς λίθους καὶ ἄφθονον, σίδηρον, μόλυβδον, χαλκὸν καὶ ὀρείχαλκον.

Οἱ Κιναῖοι ἀνήκουσιν εἰς τὴν Μογγολικὴν φυλὴν, καὶ εἶναι συνήθως μετρίου ἀναστήματος καὶ ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον πολύσαρκοι· ἔχουσι μικροὺς πόδας καὶ χεῖρας, χρῶμα μαυροκίτρινον, ρίνας καὶ χεῖλη πολὺ ὅμοια μὲ τὰ τῶν Αἰθιοπῶν, καὶ ὡς τὰ πολλὰ μακρά. τὰ δὲ ὄμματα τῶν Κιναίων, δι' ὧν κυρίως διακρίνονται οὔτοι τῶν λοιπῶν ἔθνων, εἶναι μικρὰ καὶ σχηματίζουσιν ὄξειαν τινὰ γωνίαν μετὰ τῆς ρίνος.

Ἡ ἠθροσκεία τῶν Κιναίων ὁμοιάζει πολὺ μὲ τὴν διδασκαλίαν τῶν Βραχμάνων· οἱ Ἱερεῖς των ὀνομάζονται Βόνοιοι, ἢ δὲ γλῶσσά των σύγκειται ἀπὸ μονοσυλλάβους λέξεις, καὶ εἶναι ἀτελεστάτη ὡς πρὸς τὰς λέξεις καὶ ἐκφράσεις· διότι ἔχουσι μόνον 350 πρωτοτύπους λέξεις γραφομένας διὰ τῶν στοιχείων, ἢ ἱερογλυφικῶν, τὰ ὅποια ὀνομάζουσι κλειδιά, ἑκάστη δὲ τῶν 350 πρωτοτύπων τούτων λέξεων ἔχει 40, ἢ 50 διαφορὰς σημασίας, κατὰ τὸν τόνον τῆς φωνῆς, μὲ τὸν ὁποῖον προφέρεται. Ἡ γλῶσσα αὕτη δὲν ἔχει οὔτε κλίσεις, οὔτε συζυγίας, οὔτε μόρια, δι' ὃ καὶ αὐτοὶ οἱ Κιναῖοι δυσκολεύονται πολλάκις νὰ ἐκφράσωσι τὰς ἰδέας των, καὶ ἀναπληροῦσι τὴν ἑλλειψιν τοῦ λόγου διὰ διαφορῶν σχημάτων μὲ τοὺς δακτύλους των, ἢ μὲ τὸ ριπίδιον.

Τὸ Κιναῖον Ἔθνος ἄμα συστηθὲν ἔδειξεν ἀπ' ἀρχῆς ἀξιοθαύμαστον τινὰ κλίσην καὶ ἐπιτηδειότητα εἰς κολοσσαίας οἰκοδομὰς, εἰς ἐκτεταμένας διώρυγας καὶ μεγαλοπρεπεῖς λεωφόρους· ἀλλ' ἀποχωρι-

σμένον ἀπὸ ὅλα τὰ λοιπὰ ἔθνη, καὶ μὴ ἐπιτρέπον τὴν εἰς τὴν χώραν αὐτοῦ εἴσοδον εἰς οὐδένα ξένον, ἔμεινε περιωρισμένον, ἀμαθὲς καὶ ἀφιλόκαλον, ὡς πρὸς τὰς ὠραίας τέχνας καὶ ἐπιστήμας· μολονότι τινὰ ἀξιόλογα ἔργα, ὡς τὸ Σηριακὸν νῆμα (μετάξιον), ἢ ἔργασία τοῦ Λευκαργίλλου (πορκελλάνης), ἢ ναυπηγία, ἢ πυροκονία, καὶ ἢ τυπογραφία εὐρέθησαν ἀπὸ τοὺς Κιναίους πολὺ ἀρχήτερα, πρὶν μεταχειρισθῶσιν αὐτὰ οἱ λαοὶ τῆς Εὐρώπης.

Οἱ Κιναῖοι ἀφίνουσι μόνον μικρὸν μέρος τοῦ γενοῦ, καὶ ξυρίζουσι τὴν κορυφὴν αὐτῶν, ὅπου ἀφίνουσι μόνον μικρὰν τινὰ δεσμίδα, τὴν ὁποίαν σχηματίζουσιν ὡς πλεξίδα, καὶ ἦτις θεωρεῖται ὡς ἐντιμὸν διακριτικὸν σημεῖον, διὰ τοῦτο καὶ κολάζουσι διὰ τῆς ἀποκοπῆς αὐτῆς τοὺς ἐνόχους τινῶν ἐγκλημάτων.

Αἱ γυναῖκες ψιμυθίζονται ἀπὸ ἑπτὰ ἐτῶν ἡλικίας, τῶν δὲ εὐγενῶν, εὐθὺς μετὰ τὴν γέννησιν αὐτῶν, ἐγκλείουσι τοὺς πόδας, εἰς εἶδος σιδηρῶν σανθάλων διὰ νὰ ἐμποδίσωσι τὴν αὐξήσιν, καὶ οὕτως οὐδέποτε γίνονται μεγαλύτεροι ἀπὸ τέσσαρας ἢ πέντε Γαλλικὸς δακτύλους, ὡς φαίνεται εἰς τὴν πρὸ ὀφθαλμῶν εἰκονογραφίαν. Οἱ ἄνδρες εἶναι ζηλότυποι καὶ οἱ πλούσιοι ἐξ αὐτῶν μεταχειρίζονται τοὺς εὐνούχους· ἢ πολυγαμία δὲν εἶναι συγκεχωρημένη, εἰμὴ μόνον εἰς τὸν Αὐτοκράτορα, μολοντοῦτο ἢ διασθηρὰ καὶ ἢ κακοθήεια ὑπάρχουσι γενικῶς εἰς τὸν μέγιστον βαθμόν. Τὸ πρὸς τοὺς γονεῖς ἠθροκευτικὸν σέβας, εἶναι ἢ πρωτίστη θεμελιώδης θάσις τῆς ἠθικῆς καὶ πολιτικῆς τῶν Κιναίων. Ἡ ἐξουσία ἐνὸς πατρὸς ἐπὶ τῆς οἰκογενείας αὐτοῦ, εἶναι ὁ τύπος τῆς ἐξουσίας τοῦ Αὐτοκράτορος ἐπ' ὅλου τοῦ ἔθνους. Διὰ τὸν λόγον τοῦτον μάλιστα, ὁ Μονάρχης ἀπαιτεῖ ἀπὸ τοὺς ὑπηκόους αὐτοῦ μεγίστην ὑπακοήν, ἐπειδὴ νομίζεται γενικὸς πατὴρ ὅλων. Ἡ πρώτη τῶν τεισάρων ἱερῶν βιβλίων διδάσκει ὅτι, ἀπὸ τὰς γνώσεις καὶ τὴν διαγωγὴν ἐκάστου ἀτομικῶς θεωρουμένου, προκύπτει ἢ ὀρθὴ ἢ διοίκησις τῆς οἰκογενείας· ἀπὸ δὲ τὴν διοίκησιν τῆς οἰκογενείας, ἢ τῆς ἐπαρχίας ἢ τοῦ Βασιλείου· διὰ τοῦτο δὲ ὁ μὲν Αὐτοκράτωρ ὀνομάζεται Πατὴρ τοῦ Κράτους· ὁ δὲ ἀντιβασιλεὺς Πατὴρ τῆς ἐπαρχίας, τῆς ὁποίας προεδρεύει· καὶ ὁ Μανδαρίνος ἢ Διοικητής;

Πατὴρ τῆς Πόλεως, τὴν ὁποίαν διοικεῖ· ὁ δὲ πατὴρ ἐκάστης οἰκογενείας εἶναι ἀπεριόριστος καὶ ἀπόλυτος ἄρχων αὐτῆς· ὅθεν ἔχει ἐξουσίαν ζωῆς καὶ θανάτου ἐπὶ τῶν τέκνων αὐτοῦ, καὶ πολλάκις πωλεῖ αὐτὰ ὡς εὐτελεῖ ἀνδράποδα.

ΤΟ ΑΛΕΞΙΧΑΛΑΖΟΝ.

Ἡ χάλαια ὑπῆρξε καθ' ὅλους τοὺς αἰῶνας καὶ καθ' ὅλα τὰ μέρη τῆς γῆς ἢ τρομεροτέρα μάστιξ τῶν καλλιεργημένων ἀγρῶν, διαφθείρουσα εἰς ὀλίγας μόνον στιγμὰς τὰ πολύμοχθα ἔργα ὀλοκλήρου ἔτους, καὶ ἐπιχέουσα πανταχοῦ, ὅπου ἤθελεν ἐπιπέσει τὸν ὄλεθρον καὶ τὴν δυστυχίαν· ὁ δὲ γεωργὸς δὲν εἶχε δυναθῆ μέχρι τοῦδε ν' ἀποτρέψῃ ἀπὸ τῶν καρπῶν τῶν ἰδρώτων αὐτοῦ τὰς καταστρεπτικὰς αὐτῆς προσβολὰς. Ἀλλ' ἢ ἐπιστήμη, ἢτις ἐφεῦρε μηχανὴν πρὸς ἀπαλλαγὴν τῶν οἰκοδομῶν ἀπὸ τοῦ κερυνοῦ, ἤρχισεν ἤδη νὰ βαδίξῃ πρὸς ἀνίχνευσιν τῶν μέσων, δι' ὧν ἐλπίζεται ταχέως καὶ ἢ παντελὴς ἀπαλλαγὴ τοῦ γεωργοῦ ἀπὸ τὰς παγετώδεις ταύτας βροχὰς, αἰτινες φθείρουσαι τὰ σπαρτὰ καὶ τὰς ὀπώρας, ἐπιφέρουσι τὴν ἔνδειαν, καὶ πολλάκις τὸν λιμὸν, εἰς τὴν φιλοπονωτέραν ταύτην τάξιν τῆς κοινωνίας.

Εἰς τὴν ἀρκτώαν Ἀμερικὴν ἀνήκει ἢ δόξα τῆς μεγάλης ταύτης ἀνακαλύψεως, ἢτις διεδόθη ἐκεῖθεν καὶ εἰς τὴν Γαλλίαν, Ἰταλίαν καὶ Ἑλβετίαν, τὰ μόνον μέρη τοῦ παλαιοῦ κόσμου, ὅπου μέχρι σήμερον ἔγιναν πειράματα διὰ τῆς μηχανῆς τοῦ ἀλεξιχαλάζου.

Τὸ πρόβλημα ὅλον συνίσταται εἰς τὸ νὰ προλάβωσι τὸν εἰς τὰ νέφη σχηματισμὸν τῆς χάλαιας· τοῦτο δὲ θέλει κατορθωθῆ, ἄμα εὐρεθέντος τοῦ τρόπου τοῦ ν' ἀφαιρέσωσιν ἀπ' αὐτὰ μέγα μέρος τοῦ ἠλεκτρικοῦ αὐτῶν.

Τὸ ἀλεξιχαλάζον λοιπὸν διαφέρει τοῦ ἀλεξικεραυνου κατὰ τοῦτο, καθ' ὅτι τὸ μὲν ἀλεξικεραυνον ἐλκεῖν εἰς ἑαυτὸ τὸν κερυνον, καὶ διευθύνον τρόπον τινὰ τὸν δρόμον αὐτοῦ, ἐμποδίζει τὴν τυχαίαν αὐτοῦ ἐπὶ τῶν οἰκοδομῶν πτώσιν· ἐνῶ σκοπὸς τοῦ ἀλεξιχαλάζου εἶναι νὰ ἐμποδίσῃ τὸν ἐπὶ τῆς ἀτμοσφαιρας τῶν καλλιεργημένων ἀγρῶν σχηματισμὸν τῆς χάλαιας· ἀμφότεραι δὲ αἱ μηχαναὶ ἔχουσι θάσιν τῆς ἐνεργείας αὐτῶν τὴν ἀνέγερσιν μεταλλικῶν καὶ εἰς ὀξὺ ληγόντων καμμάκων.

Πρώτην φοράν εἰς τὰ 1821 ὁ κύριος Τολλάρδος, Καθηγητῆς τῆς Φυσικῆς εἰς τὸ ἐν Τάρβη τῆς Γαλλίας Γυμνάσιον, ἐπρόβαλεν εἰς τοὺς γεωργούς τῆς ἐπαρχίας τῶν ἄνω Πυρηναιῶν νὰ ὑψώσωσιν ἐντὸς τῶν καλλιεργημένων ἀγρῶν κάμακας ἐξ ἰτέας, ἐλάτης, πεύκης καὶ ἄλλων τοιούτων ῥητινωδῶν δένδρων, ὕψους 25 ἢ 30 ποδῶν, καὶ περιτειλιγμένους κατὰ τὴν ἐπάνω αὐτῶν ἄκρην ὑπὸ χαλκοῦ ἀπολήγοντος εἰς ὄξυ, ἐκ δὲ τῆς χαλκίνης ταύτης ἄκρας τοῦ κάματος νὰ ἐξαρτήσωσι σχοινίον πλεγμένον ἐξ ἀχύρων ὀρυζίου, ἢ βρόμης καὶ ἀβράστου νήματος, τὸ ὁποῖον καταβαίνει νὰ βυθίζεται εἰς τὴν γῆν· ἐδοκίμασε δὲ καὶ ὁ ἴδιος τὸ πείραμα τοῦτο ἐπὶ τῶν ἀγρῶν δέκα περίπου χωρίων, καὶ εἰς οὐδὲν ἐξ αὐτῶν ἐπέπεσε χάλασα· διότι τὰ ἐπὶ τῆς ἄκρας τῶν καμάκων ὄξεα μέταλλα ἀπορροφῶντα, φαίνεται, μέγα μέρος τοῦ ἠλεκτρικοῦ τῶν εὐρισκομένων νεφῶν εἰς τὴν ἄνω τῶν μηχανῶν τούτων ἀτμοσφαῖραν, ἐμποδίζουσι τὸν σχηματισμὸν τῆς χαλάζης.

Τὸ πείραμα τοῦτο ἐμιμήθησαν πολλοὶ τῶν πηλοχωρῶν τῆς Τάρβης κτηματιῶν, καὶ πλῆθος τοιούτων ἀλεξιχαλάζων μηχανῶν ἠγέρθησαν ἐπὶ τῆς Βολωνίας, ἐν τῷ μέσῳ τῶν ἀμπελώνων τῆς ἐπαρχίας τοῦ Βώδου, καὶ ἐπὶ τῶν πεδιάδων τῆς Λομπαρδίας. Ἐντελής δὲ ἐπιτυχία ἐπεβεβαίωσε τὸ πείραμα τοῦτο, διότι κἄνεις ἀγρός ἐκ τῶν ἐχόντων ἀλεξιχαλάζα δὲν ἐβλάφη, ὅτε οἱ μὴ οὕτω προεξησασμένοι πλησιόχωροὶ ἀγροὶ καταστράφησαν ὑπὸ τῆς χαλάζης.

Οἱ γεωργοὶ τῆς ἐπαρχίας τοῦ Βώδου ἐτροποποίησαν τὸ ὑπὸ τοῦ κυρίου Τολλάρδου δοκιμασθὲν πείραμα· διότι καὶ ἡ παρ' αὐτοῖς μηχανὴ τοῦ ἀλεξιχαλάζου συνίσταται ἐπίσης εἰς κάμακα ἐκ τῶν ῥηθίντων ῥητινωδῶν ξύλων, ὡς καὶ ἡ τοῦ Τολλάρδου, ἀλλὰ τὴν μὲν πρὸς τὰ κάτω ἄκρην τοῦ κάματος τούτου περικαίοντες διὰ ν' ἀντέχη εἰς τὴν ὑγρασίαν, βυθίζουσιν εἰς τὴν γῆν, τὴν δὲ ἄνω ἄκρην περιτειλίσσοντες ὑπὸ χαλκοῦ εἰς ὄξυ ἀπολήγοντος, ἐξαρτῶσιν ἐκ ταύτης μεταλλικὸν νῆμα προσηρμοσμένον κατὰ διαστήματα εἰς τὸν κορμὸν τοῦ κάματος, καὶ ἔχον εἰς τὴν ἄκρην τμημα σιδήρου ἐγγίζον τὴν ἐπιφάνειαν τῆς γῆς.

Ἡ παραδοχὴ ὁμῶς τῆς τοιαύτης ἀνακαλύψεως,

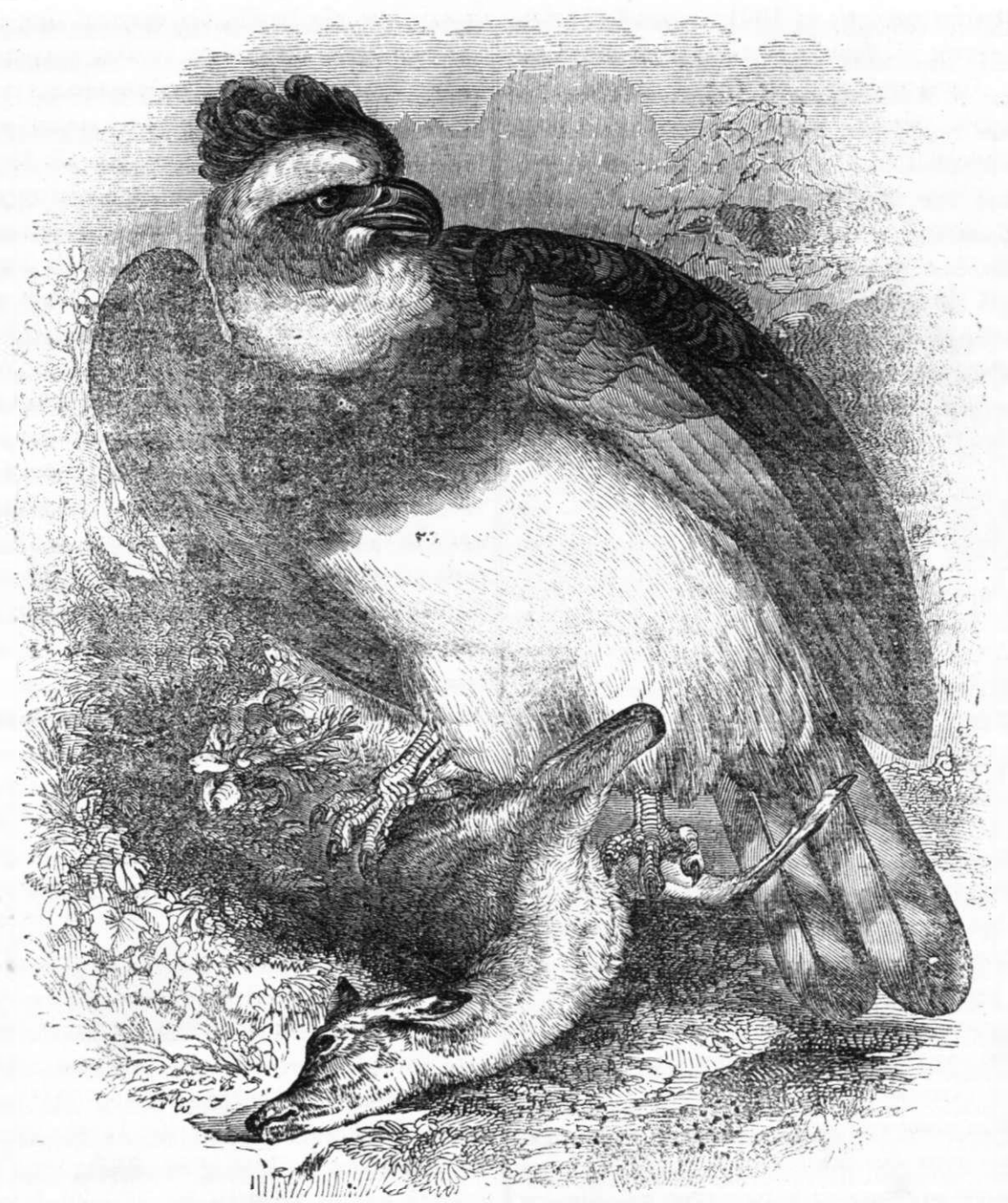
ὡς καὶ ὄλων τῶν λοιπῶν, δὲν προχωρεῖ εἰμὴ κατὰ μικρὸν, μεχρισοῦ ἢ ἐκ ταύτης ἀσφαλῆς πραγματικῆ ὠφέλεια ἀναγνωρισθεῖσα ἀδιαφιλονεικῆτως, εἰσάξη τὴν χρῆσιν αὐτῆς εἰς ὅλα τὰ μέρη τοῦ κόσμου· μολονότι δὲ τὸ ἐπωφελέστατον ἀποτέλεσμα τῆς ἀνακαλυφθείσης ἀπλουστάτης μηχανῆς τοῦ ἀλεξιχαλάζου ἐβεβαίωθη δι' ἀπειρῶν πειραμάτων ἀποδειξάντων πλήρη τὴν ἐπιτυχίαν αὐτῆς, ἀλλ' ἐπειδὴ τὸ ζήτημα διὰ τὸ θαυμάσιον τοῦ ἀποτελέσματος αὐτοῦ, δύναται εἰσεῖτι νὰ διαφιλονεικηθῇ, ἐξακολουθοῦσι μέχρι σήμερον νὰ πολλαπλασιάζωσι τὰς δοκιμὰς, ἔτι δὲ μᾶλλον, διότι ἡ ἐπανάληψις αὐτῶν εἶναι πολλὰ ὀλιγοξοδος καὶ εὐκόλος· ἀλλ' ἡ πλήρης ἐπιτυχία ὄλων τῶν ἐπὶ τοῦ ἀντικειμένου τούτου μέχρι σήμερον γενομένων δοκιμῶν ἐξαρκεῖ νὰ βεβαιώσῃ τὸν γεωργόν, περὶ τῆς προσδοκωμένης γενικῆς ἐφαρμογῆς τῆς μηχανῆς τοῦ ἀλεξιχαλάζου, καὶ τῆς ἐντελοῦς ἀπαλλαγῆς τῶν ἀγρῶν ἀπὸ τῶν ὀλεθρίων καταστροφῶν τῆς χαλάζης.

ΕΤΥΜΟΛΟΓΙΑ ΤΟΥ ΟΝΟΜΑΤΟΣ ΤΩΝ ΠΑΡΙΣΙΩΝ.

Ἡ ὀνομασία Παρίσιοι σημαίνει εἰς τὴν παλαιὰν τῶν Γαλατῶν γλῶσσαν κὰ τ ο ι κ ο ι τῶν μεθ ο ρ ί ω ν, οὕτω δὲ ὠνόμασαν οἱ Σεννόνοι (παλαιὸν ἔθνος τῆς Γαλλίας) βάρβαρον τινὰ λαόν, ἐλθόντα ἐκ τῶν ἀρκτικωτέρων μερῶν καὶ κατοικήσαντα εἰς τὰ μεθόρια αὐτῶν.

Οἱ Παρίσιοι λοιπὸν ἐλθόντες εἰς τὴν Γαλίαν ὠχυρώθησαν ἐπὶ τῆς μεγαλητέρας τῶν πέντε νήσων τοῦ ποταμοῦ Σηκουάνα, τὴν ὁποίαν ὠνόμασαν Λευκετιάν, καὶ ἦτις εἶναι ἡ ὑπὸ τῶν Γάλλων σήμερον ὀνομαζομένη Cité· τὸ δὲ ὄνομα τούτου τοῦ ἔθνους ἀνερέθη πρώτην φοράν εἰς τὴν ἱστορίαν περὶ τὰ μέσα τοῦ τελευταίου πρὸ Χριστοῦ αἰῶνος, ὅτε οἱ Παρίσιοι οὗτοι συνενωθέντες μετὰ τῶν Γαλατικῶν ἔθνῶν, ἐπάνεστάτησαν καὶ ἐπολέμησαν κατὰ τοῦ Ἰουλίου Καίσαρος, ὅστις ὁμῶς ἐνίκησε καὶ καθυπέταξεν αὐτοὺς ὑπὸ τὴν κυριαρχίαν τῆς Ῥώμης.

Ἐκ δὲ τοῦ ὀνόματος τούτων ὠνομάσθη Παρίσιοι καὶ ἡ πρωτεύουσα τῆς Γαλλίας.

Ἡ ΜΕΓΑΛΗ ΑΡΠΥΙΑ ΤΗΣ ΑΜΕΡΙΚΗΣ.

Ἄφ' ὅλα τὰ σαρκοβόρα ὄρνεα τὸ ἔχον ἰσχυρότερον ῥάμφος καὶ ὄνυχας εἶναι ἡ μεγάλη Ἀρπυία τῆς Ἀμερικῆς, ἣτις ὀνομάζεται καὶ καταστρεπτικὴ ἢ αἰετώδης Ἀρπυία.

Τὸ ὄρνεον τοῦτο κατοικεῖ εἰς τὴν Γουϊάνα, καὶ ἀλλαχοῦ τῆς μεσημβρινῆς Ἀμερικῆς, ἐμφωλεῖον εἰς τὰ πυκνότερα μέρη τῶν δασῶν, ὅσον τὸ δυνατόν

πάντοτε μακρὰν τῶν ἀνθρωπίνων κατοικιῶν, ὑπερβαίνει δὲ πολὺ τὸν αἰτὸν κατὰ τὸ μέγεθος, καὶ ἔτι μᾶλλον κατὰ τὴν ἰσχύν. Τὸ χρῶμα τῶν πτερῶν αὐτοῦ εἶναι κατὰ μὲν τὴν κερκλήν καὶ τὸν τράχηλον φαιόν, κατὰ δὲ τὴν ῥάχην καὶ ἐκατέρωθεν τοῦ στήθους μέλαν βαθύ, κατὰ δὲ τὸ ὑπόγαστριον ἀρχόμενον ἐκ τοῦ λευκοτάτου καὶ προχωροῦν πρὸς

κίλλεται βαθμηδόν ἐκ μελανῶν κηλίδων· ἡ οὐρά αὐτοῦ εἶναι κατὰ μέρη μέλαινα καὶ κατὰ μέρη φαιά· τὸ δὲ ῥάμφος, καὶ οἱ ὄνυχες καταμέλαινα, τὰ πτερὰ κιτρινόχροα, περὶ δὲ τὸν τράχηλον φέρει λόφον ὑψηλῶν ὀρθίων καὶ ἀνίσων πτερῶν μέλανος χρώματος· ὅταν δὲ τὸ εἰρημένον ὄρνεον ἀνορθῇ μὲν τὰ τῆς κεφαλῆς, κρεμᾷ δὲ πρὸς τὰ κάτω τὰ τῶν παρεῖων, ὁμοιάζει τότε πρὸς τὴν γλαυκά, ἀλλὰ τὸ ἀγέρωχον τοῦ σχήματος καὶ τὸ ὑπερήφανον σπινθηροβόλημα τῶν ὀφθαλμῶν αὐτοῦ ἀφαιροῦσι πᾶσαν τὴν ἀπὸ τῶν τῆς κεφαλῆς πτερῶν ὁμοιότητα τῆς Ἀρπυίας πρὸς τὸ ἀγεγῆς ἐκεῖνο νυκτερινὸν πτηνόν.

Αἱ ἕξεις τῆς μεγάλης Ἀρπυίας φυσικῶς ἐχούσης δὲν μᾶς εἶναι ἀρκετὰ γνωσταί· διότι τὸ ὄρνεον τοῦτο διὰ τὸ ὑπερβάλον τῆς ἰσχύος, καὶ τὸ ἀγέρωχον αὐτοῦ καθίσταται τρομερόν· διηγοῦνται δὲ, ὅτι δὲν δειλιᾷ νὰ ἐφορμήσῃ καὶ κατ' αὐτῶν τῶν ἀνθρώπων, ἀναφέροντες μάλιστα παραδείγματα πολλῶν δυστυχῶν, τῶν ὁποίων τὸ κρανίον διὰ τοῦ ῥάμφους συνέτριψε. Καὶ ἴσως μὲν τοῦτο εἶναι ὑπερβολή, ἀλλ' ἀναμφιβόλως ἤθελεν εἶσθαι κινδυνωδέστατον τόλμημα τὸ νὰ πλησιάσῃ τις ἄοπλος εἰς τὴν φωλεὰν ζεύγους τῶν τρομερῶν τούτων ὀρνέων. Ὁ ὀρνιθολόγος Φερνανδέζος ἀναφέρει, ὅτι ἡ Ἀρπυια ἀποτολμᾷ ὄχι μόνον κατὰ τῶν ἀνθρώπων νὰ ἐπιπίπτῃ, ἀλλὰ καὶ κατ' αὐτῶν ἀκόμη τῶν ἀγρίων θηρίων. Κατὰ δὲ τὸν Μανδρουίτην ἡ ἔμφυτος τῆς Ἀρπυίας πρὸς τὸ καταστρέφειν ῥοπή ἀναπτύσσεται συνεχῆστατα κατὰ τῶν ἀθλιῶν θραδύποδων καὶ πιθήκων, τῶν ἐπὶ τῶν κλάδων τῶν δένδρων διαιτωμένων καὶ μὴ ἰσχυόντων ν' ἀντιπαλαίωσι πρὸς τοιοῦτον τρομερὸν ἀντίπαλον· φονεῖει δὲ προσέτι καὶ ἐλάφους καὶ καταβάλλει καὶ ἄλλα τῶν τετραπόδων, τὰ ὁποῖα ὕστερον μεταφέρει εἰς τὴν ἀπόκρυφον καὶ μεμονωμένην φωλεὰν αὐτοῦ, ἔνθα εὐχαριστεῖ τὴν πεῖναν αὐτοῦ. Ἄλλ' ἡ συνηθεστέρα λεία τῆς Ἀρπυίας εἶναι τὰ μοσχάρια. Δὲν γνωρίζομεν μὲν πῶς νεοττεύει, ἀλλὰ δυνάμεθα νὰ ὑποθέσωμεν, ὅτι καθὼς οἱ ἀετοί, οὐδ' αὐτὴ ὠτοκεῖ πλείοτερα τῶν δύο ἢ τριῶν.

Αἱ ἕξεις τῆς ὑποχείρου Ἀρπυίας παρετηρήθησαν ἀκριβέστερον, ἢ τῆς φυσικῶς καὶ ἀγρίως διαιτωμένης. Συνεχῶς, λέγει τις τῶν Ἀγγλῶν φυσιολόγων,

εἶχομεν ἀδιακόπως προσηλωμένους τοὺς ὀφθαλμοὺς ἡμῶν ἐπὶ τῆς ἀετώδους Ἀρπυίας, τῆς ἐν τῷ κήπῳ τῆς ζωολογικῆς ἐταιρείας τοῦ Λονδίνου· καὶ μάλιστα προσεῖχομεν εἰς τὸν τρόπον διὰ τοῦ ὁποίου αὐτὴ ἵσταται ἐπὶ τινος ξύλου, ὀρθή καὶ ἀκίνητος ὡς ἄγαλμα, οὐδόλως ταραττομένη ἀπὸ τὰ πρὸς ἐκφρόθησιν αὐτῆς γινόμενα κινήματα, ἢ καταβάλλουσα τὸ ἀγέρωχον· τὸ ἐνέργειαν μάλιστα καὶ τόλμην σπινθηροβολοῦν αὐτῆς βλέμμα, ἀσκαρδαμικτὴ εἰς ἡμᾶς προσηλωμένον, ἐφαίνετο ὡς νὰ μᾶς ἐπροκάλει ὑπερηφάνως.

Καὶν ὄρνεον οὔτε ἐξισοῦται πρὸς τὴν Ἀρπυια κατὰ τὴν δύναμιν, οὔτε ὑπερτερεῖ αὐτὴν κατὰ τὴν ἀγριότητα. Παρατηρήσαντες δὲ πάλιν αὐτὴν ἄλλοτε, εἶδομεν παίζουσαν μετὰ τῆς κατασπαργμένης ὑπ' αὐτῆς λείας καὶ ἔχουσαν τοὺς μὲν ὄνυχας ἐμπηγμένους εἰς τὸ σῶμα τοῦ θύματος, τὸ δὲ ῥάμφος καθημικτωμένον, ὅτε δὲ μᾶς εἶδε πλησιάζοντας πρὸς αὐτὴν, ἀντὶ ν' ἀφήσῃ αὐτὸ, ἐξήπλωνε τὰς πλατείας αὐτῆς πτέρυγας διὰ νὰ καλύψῃ αὐτὸ, καὶ ἐξάθη ἐλέπουσα ἀπειλητικῶς, καὶ δεικνύουσα, ὅτι ἦτον ἐτοιμὴ τρόπον τινα νὰ πολεμήσῃ μέχρι τελευταίας ἀναπνοῆς, ἐάν ἠθέλαμεν δοκιμάσει νὰ διαμρισηθῆσωμεν πρὸς αὐτὴν περὶ τοῦ εἰς τοὺς ὄνυχας αὐτῆς θύματος· τὸ δὲ ἄγριον καὶ τὸ ἀγέρωχον τοῦ ὀρνέου ἐδήλου, ὅτι ματαίως τις ἤθελεν ἀποπειραθῆναι ν' ἀφαιρέσῃ τοῦτο ἀπ' αὐτῆς.

Ἡ σμικρότης καὶ τὸ σχῆμα τῶν πτερῶν τῆς μεγάλης Ἀρπυίας, ἂν καὶ κατάλληλα πρὸς τὴν διαρκῆ καὶ σταθερὰν τοῦ ὀρνέου πτήσιν, ἀποκαθιστῶσιν ὅμως αὐτὸ ἀνίκανον πρὸς τοὺς μεταρσίους ἐξελιγμούς, τοὺς ὁποίους κάμνουσιν οἱ Ἰέρακες· ἀλλ' ἐπειδὴ καὶ τὸ ὄρνεον τοῦτο κατοικεῖ εἰς τοὺς ὄρυμους, καὶ δὲν καταδιώκει, ὡς ὁ Ἰέραξ πτηνά, ἀλλὰ ζῶα ἀνίκανα νὰ σωθῶσι διὰ τῆς πτήσεως, ὑπάρχει τελεία ἀρμονία μετὰ τῆς δυνάμεως τῶν πτερυγῶν, καὶ τῶν περιστάσεων τῶν χρεῖων αὐτοῦ.

Ἡ μεγάλη λοιπὸν Ἀρπυια, ἂν καὶ δὲν ἵππαται εἰς τὰ ὑπέρτατα ὕψη, μηδὲ διασχίζει, ὡς ὁ Ἰέραξ τὰ μετώρα νέφη, περιίπτεται ὅμως τὰ δάση, φέρεται ἐπὶ τὰ δένδρα, καὶ ἀνακαλύπτει τὸν ἐκ τῶν κλάδων κρεμάμενον θραδύποδα, ἢ τὸν ἀμερίμνω περιφερόμεθα πίθηκον, ὅτε βεβαία περὶ τῆς ἐπιτυχίας,

ἐφορμᾷ κατὰ τοῦ ἀόπλου θύματος, ἀρπάζει αὐτὸ, καὶ δι' ἐνός τῶν ὀνύχων κτηπήματος κατὰ τῆς κεφαλῆς, ἐτέρου δὲ ἐπὶ τῆς καρδίας, θανατόνει παραχρῆμα· τὸ δὲ ῥάμφος δὲν μεταχειρίζεται, εἰμὴ μόνον, ὅταν θέλῃ νὰ διασχίσῃ καὶ νὰ φάγῃ αὐτό.

Ἡ μεγάλη Ἀρπυια εἶναι σπανία καὶ εἰς αὐτὸν ἀκόμη τὸν τόπον τῆς γεννήσεως αὐτῆς· διότι ἄλλως τὰ εἶδη τῶν ζῶων, ἐξ ὧν τρέφεται, ἤθελαν ἐκλείπει ἕνεκα τῆς ὁποίας ἐπιφέρει, μεγάλης καταστροφῆς, καὶ ἐπομένως, ἢ μὲν μετὰ τῶν φθειρόντων καὶ φθειρομένων ζῶων σοφῶς ὑπὸ τῆς φύσεως κατασταθεῖσα ἰσορροπία ἤθελε συγκαταστραφῆ μετὰ τῶν δευτέρων, τὰ δὲ αἰμοβόρα ζῶα ἤθελον ἐξαλείφει κατὰ μικρὸν τὰ εἶδη τῶν θυμαίων αὐτῶν.

Δὲν ὑπάρχει λοιπὸν ἀμφιβολία, ὅτι συμβαίνει καὶ ἐπὶ τῆς Ἀρπυίας, ὅτι καὶ ἐπὶ τῶν λοιπῶν αἰμοβόρων θηρίων, τῶν ὁποίων δηλαδὴ ἡ ποσότης τοῦ πληθυσμοῦ εἶναι πάντοτε κατ' ἀναλογίαν πολὺ μικροτέρα τῆς τῶν ζῶων, ἐξ ὧν συνήθως τρέφονται· δι' ὃ καὶ ὅπου νέμονται πλείοτεροι θραδύποδες, καὶ πίθηκοι, ἐκεῖ ὑπάρχουσι καὶ πλείοτεροι Ἀρπυιαί.

Ο ΔΟΚΙΜΟΣ.

Ἱστορικὸν Διήγημα.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΠΡΩΤΟΝ.

Ἡ ἐσχάτη πενία.

Εἰς τὴν Βῆλην, προάστειον τῆς Γαλλικῆς πόλεως Μουλχούζης τῆς κατὰ τὴν ἐπαρχίαν τοῦ ἀνω Ρήνου, συνέθη κατὰ τὸν Ἰαννουάριον μῆνα τοῦ ἔτους 1819, μία ἐξ ἐκείνων τῶν θλιβερῶν σκηνῶν, δι' ὧν ἡ ἐσχάτη πενία κατασπαράττει συνεχῶς πολλὰς τιμίας μὲν, ἀλλ' ἀτυχεῖς οἰκογενείας. Εἰς τὸ ἐνδότερον μέρος ὑπαίθρου ἀχυρῶνος ἐκτεθειμένου εἰς τὴν σφοδρὰν ὄρμην τῶν ἀκαθέκτων ἀνέμων τῆς ἡμέρας, καὶ εἰς τὴν χιονώδη πάχνην τῆς νυκτός, ἐκειτο τεσσαρακοντοῦτις γυνὴ ἐξηπλωμένη ἐπὶ παλαιᾶς τινος σεσαθρωμένης κλίνης, ἢ δὲ κάτωχος αὐτῆς ὄψις ἐδείκνυεν, ὅτι αἱ ζωτικαὶ αὐτῆς δυνάμεις εἶχον ἤδη ἀποσβεσθῆ.

Ἡ χήρα Κοσμάννη (οὕτως ὀνομάζετο ἡ ψυχρῶρα γοῦσα) εἶχεν ἀντιπαλαίσει ἐπὶ πολλὰ ἔτη πρὸς τὰς ὀδυνηροτάτας στερήσεις τῶν ἀναγκαίων εἰς τὴν ζωὴν τοῦ ἀνθρώπου, καὶ εἶχε καταδαμάσει τὸ φύσει εὐ-

ρωστον αὐτῆς σῶμα εἰς ἐργασίας ἀνωτέρας τῶν ἀνθρωπίνων δυνάμεων. Ἀφοῦ μετὰ τὸν θάνατον τοῦ συζύγου αὐτῆς ἔμεινε χήρα μῆτηρ δύο τέκνων, τὸ μεγαλύτερον τῶν ὁποίων ἦτο μόλις τετραετής, κατώρθωσε ν' ἀναθρέψῃ τὰ ὄρφανα ταῦτα δι' ἐπιμολχῶν ἐργασιῶν καὶ στερήσεων τῶν ἀπαραιτήτων πρὸς τὸ ζῆν πραγμάτων, περιμένουσα πολλάκις τὸν μισθὸν τῆς ἐπαύριον διὰ νὰ κορέσῃ τὴν σημερινὴν πεῖναν. Ἡ χήρα Κοσμάννη ἠσθάνετο μὲν πρὸ πολλοῦ, ὅτι αἱ σωματικαὶ αὐτῆς δυνάμεις εἶχον ἤδη ἐκλείψει, διετήρει ὅμως τὴν ἐπιθυμίαν τοῦ νὰ ἐργάζεται, καὶ ἴσως, ἐάν ὑπεσθιζέτο καὶ ἐνεθάρρυνετο ὑπὸ τῶν προμηθευόντων εἰς αὐτὴν ἐργασίαν, ἤθελε κατορθώσῃ νὰ ὑπερνικήσῃ καὶ τοῦτο τὸ κακόν. Ἄλλ' ἐπειδὴ καὶ οὗτοι ἐλαβόντες ἀμέλειαν ταύτην τῶν σωματικῶν αὐτῆς δυνάμεων τὴν ἀπαύθησιν, ἔπαυσαν τοῦ νὰ χορηγῶσιν εἰς αὐτὴν ἐργασίαν, ἢ ἀθλία χήρα τόσον σκληρῶς καὶ ἀδίκως περιφρονηθεῖσα, δὲν ἠδυνήθη πλέον ν' ἀνβέξῃ.

Μίαν ἐσπέραν λοιπὸν εἰσελθοῦσα εἰς τὴν καλύβην αὐτῆς μᾶλλον παρά ποτε καταβεδλημένη, ἀφοῦ προσήλωσε τὰ βλέμματα ἐπὶ τῆς ἐστίας καὶ τῆς ἀρτοθήκης, καὶ εἶδεν ἀμφοτέρας κενάς, εἶπε πρὸς τὸν Φρεδερίκον τὸν νεώτερον ἐκ τῶν δύο υἱῶν αὐτῆς.

« Τέκνον μου, ἴσως ὁ Θεὸς μᾶς εὐσπλαγχνησθῆ! κατ' αὐτὰς ὅμως μὴν ἐλπίζητε τίποτε ἀπὸ ἐμέ, διότι αἰσθάνομαι ἐμαυτὴν διόλου ἐξικμασμένην. Σὺ εἶσαι φιλόπονος ἐργάτης, ὁ δὲ ἀρχηγὸς τοῦ ἐργοστασίου, εἰς τὸ ὁποῖον ἐργάζεσαι, σὲ ἀγαπᾷ· ὅταν λοιπὸν μάθῃ, ὅτι σὺ καὶ ὁ ἀδελφός σου στερεῖσθε τὸν ἐπιούσιον ἄρτον, δὲν θέλει βεβαία σὲ ἀρνηθῆ προπληρωμὴν τινα τοῦ μισθοῦ σου· καὶ αἰσθάνομαι μὲν πόσον εἶναι δυσάρεστοι αἱ τοιαῦται αἰτήσεις, ἀλλὰ σὺ, Φρεδερίκέ μου, ἔχεις γενναίαν ψυχὴν, ὁ δὲ Θεὸς μᾶς διατάττει νὰ φροντίζωμεν περὶ τῆς διατηρήσεως τῆς ὑπάρξεως ἡμῶν. »

Ὁ Φρεδερίκος ἐκύτταξε μὲ ἀπορίαν τὴν μητέρα αὐτοῦ· διότι ἂν καὶ ἄλλοτε πολλάκις ὁ ἄρτος τοὺς εἶχε λείψει, οὐδέποτε ὅμως αὐτὴ εἶχεν ὁμιλήσει οὕτω· διὸ καὶ φρίκη κατέλαβε τὸν ἀθλιὸν παῖδα, ὡς εἶδε τὴν ὀχρότητα καὶ ἀπελπισίαν αὐτῆς· ἀλλ' ἐν τοσούτῳ κρατήσας τὰ ἔτοιμα νὰ φεύσῃσι δάκρυα αὐτοῦ, ἐπλησίασε πρὸς αὐτὴν καὶ ἀφοῦ παρεκάλεσε ν' ἀνα-

παυθῆ ἐπὶ τῆς κλίνης, εἶπεν, ὅτι ὑπάγει εἰς τὴν οἰκίαν τοῦ Κυρίου Καρτμάνου τοῦ ἀρχηγοῦ τοῦ ἐργοστασίου. Ἄλλ' ἢ μικρὰ συνδρομὴ τὴν ὁποίαν παρ' αὐτοῦ ἔλαβον, μόλις ἐξήρασαν εἰς τὸ νὰ οἰκονομήσωσι τὰς μεγίστας αὐτῶν ἀνάγκας, ἢ δὲ δυστυχῆς οἰκογένεια εὐρέθη πάλιν μετ' ὀλίγης ἡμέρας εἰς τὴν ἐσχάτην στέρησιν τῶν ἀναγκαίων τῆς ζωῆς.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΔΕΥΤΕΡΟΝ.

Ὁ Θάνατος.

Τὴν εἰκοστὴν Ἰαννουαρίου ἢ καλύβη τῆς χήρας Κοσμάνης ἦτον ἔτι ψυχροτέρα παρὰ τὸ σύνθημα· ματαίως οἱ ὀφθαλμοὶ ἤθελον ζητῆσαι νὰ ἴδωσι ζώπυρόν τι ἐντὸς τῆς θερμάστρας· Μόνον δύο κηρία ἔκαιον παρὰ τὴν κλίνην ἐπὶ σκωληκοβρώτου τινὸς τραπέζης, καὶ ἤκούετο ἀκόμη ἕξω εἰς τὴν ὁδὸν ὁ σοβαρὸς ἤχος τοῦ κώδονος, ὅστις προηγεῖτο τοῦ βαστάζοντος τὴν ἀγίαν μετάδοσιν ἱερέως· ἢ ἠνθήκουσα εἶχεν ἤδη ἐκπληρώσει τὰ τελευταία τῆς θρησκείας καθήκοντα. Οἱ δύο αὐτῆς υἱοὶ ἔκειντο πλησίον γονυπετεῖς, καὶ ὁ μὲν Φρεδερίκος ἐφαίνετο καταβεβλημένος ὑπὸ τῆς λύπης, ὁ δὲ πρωτότοκος Ἀντώνιος ἐθρήνηε μὲν καὶ αὐτὸς, ἀλλ' εὐκόλως ἠδύνατό τις νὰ καταλάβῃ ὅτι τὰ δάκρυα ταῦτα προήρχοντο ἀπὸ στιγμιαίαν μόνον συγκίνησιν, καὶ ἐνταυτῶ νὰ παρατηρήσῃ διὰ τῆς προσκαίρου ταύτης λύπης, τὴν ἀφροντησίαν καὶ ἀναισθησίαν αὐτοῦ.

Ὅλιγον μετὰ τὴν ἀναχώρησιν τοῦ ἱερέως, ἢ ἀγωνιώσα κατέβαλε πᾶσαν δύναμιν διὰ ν' ἀνασκηθῆ καὶ νὰ καθήσῃ νεύσασα δὲ εἰς τὰ δύο αὐτῆς τέκνα ὅπως ἀκροασθῶσι μετὰ προσοχῆς, ἔτεινε πρὸς αὐτὰ τοὺς δύο καταξήρους βραχίονας αὐτῆς, τὰ ἐπίασε τὸ μὲν διὰ τῆς μιᾶς, τὸ δὲ διὰ τῆς ἄλλης χειρὸς, καὶ ἀφοῦ εἴλκυσε αὐτὰ θραδέως πρὸς τὴν κλίνην αὐτῆς, εἶπε.

« Τέκνα μου! μετ' ὀλίγον μένετε διόλου ὄρφανὰ, διόλου ἔρημα, καὶ χωρὶς προστάτην. Ὅσον τὸ κατ' ἐμὲ, ὁ Θεὸς με εὐσπλαχνίσθη· διότι μοῦ ἀφαιρῆ τὴν ζωὴν, καθ' ἣν στιγμὴν οἱ βραχίονές μου καθίστανται ἀνίκανοι εἰς τὸ νὰ σᾶς θρέψωσιν. Ἐπιθύμουν νὰ μείνω καιρὸν τινα ἀκόμη πλησίον σας διὰ νὰ σᾶς ὀδηγῶ . . . ἀλλ' ἐπειδὴ ἔφθασεν ἡ ὥρα τοῦ ν' ἀποθάνω, ἀκούσατε· ἄλλο δὲν ἔχω νὰ σᾶς ἀφήσω,

εἰμὴ τὴν κληρονομίαν τοῦ πτωχοῦ, δηλαδὴ καλὰς συμβουλάς. (ἀκολουθεῖ)

ΧΡΗΣΤΟΜΑΘΕΙΑ.

Η

Γινώμαι καὶ τουθεσίου δι' ὧν δύναται τις νὰ ζῆσῃ ἐπὶ τῆς γῆς εὐαρέστως, ἐπίτιμω καὶ εὐτυχῶς. (α).

Α'. Ἐάν θέλῃς νὰ ζήσης εὐτυχῆ καὶ τιμώμενον ὑπὸ τῶν ἀνθρώπων, σέβου τὸν Θεόν, ἔσο πιστὸς εἰς τὸν Βασιλέα, καὶ προσφέρου πάντοτε πρὸς τοὺς ἄλλους, ὅπως ἤθελες ἐπιθυμῆσαι νὰ φερθῶσιν οἱ ἄλλοι πρὸς σὲ εἰς παρομοίαν περίστασιν.

Β'. Ἄν τις κάμῃ τρία εἴματα πρὸς χάριν σου, τυχοῦσης περιστάσεως, κάμει σὺ ἕξ ὑπὲρ αὐτοῦ, διὰ νὰ δείξῃς τὴν εὐγνωμοσύνην σου.

Γ'. Ἐάν δὲν ἔχῃς περιουσίαν, γενοῦ ἄξιος τοῦ ν' ἀποκτήθῃς· διότι διὰ τῆς τιμῆς διαγωγῆς καὶ τῆς φιλοπονίας, δύναται τις ν' ἀνοίξῃ τοὺς ὀφθαλμοὺς καὶ αὐτῆς τῆς τυφλῆς τύχης.

Δ'. Μηδέποτε ἐπίπληττε ἐνώπιον ἄλλων ἐκείνους, τῶν ὁποίων τὴν διαγωγὴν νομίζεις ὅτι ἔχεις δικαίωμα νὰ διορθώθῃς· διότι τοῦτο κάμνει αὐτοὺς νὰ υποθέτωσιν, ὅτι μισεῖς μᾶλλον ἐκείνους, παρὰ τὰς ἑλλείψεις καὶ ἑλαττώματα αὐτῶν.

Ε'. Πολλὰ δύσκολον εἶναι νὰ γίνῃ τις ὅσον πρέπει προσεκτικὸς εἰς τοὺς λόγους αὐτοῦ· διότι πολλάκις λέξις ἐκφυγοῦσα ἐξ ἀπερισκεψίας ἢ δι' ἀστεισμὸν, συνεχῶς μάλιστα καὶ λόγος εὐφυῆς, ἐπιφέρουσι βλάβην εἰς τὸν εἰπόντα, ἀντὶ τῆς προσδοκωμένης ἰσως τιμῆς.

ΣΤ'. Ἀπόκτα ὅσον δύνασαι πλειοτέρους φίλους· ἀλλ' οἱ ἀληθεῖς φίλοι εἶναι τόσον σπάνιοι, ὥστε ἐν καιρῶ ἀνάγκης δὲν πρέπει νὰ ἐλπίζῃς πολὺ ἐπ' αὐτούς· εἰς τὸν ἴδιον δὲ ἑαυτὸν σου θέλεις εὑρεῖ τοὺς καλλιτέρους φίλους σου, ἐάν ἐκπληρῆς ἀκριβῶς τὰ χρεῖ σου πρὸς τὸν Θεόν, πρὸς τοὺς νόμους καὶ πρὸς τοὺς λοιποὺς ἀνθρώπους.

Ζ'. Ἀγάπα τὸν κόσμον τοῦτον ἀναλόγως τοῦ χρόνου, καθ' ὃν μέλλεις νὰ μείνῃς εἰς αὐτόν· ὁ πρὸς τινα ὠρισμένον τόπον πορευόμενος ὁδοιπὸρος ἐνδια-

(α) Τὸ δοκίμιον τοῦτο ἐκδοθὲν ἀνωτέμως εἰς τὰ 1788 ἐν Ἑμίονῳ τῆς Ἰταλίας μετεφράσθη εἰς πολλὰς γλώσσας· ἀλλ' ἀγνοεῖται ὁ Συγγραφεὺς αὐτοῦ.

τρίβει μὲν εἰς τινὰς τῶν καθ' ὁδὸν πόλεων, πλην ὅσον αἱ χρεῖαι αὐτοῦ ἀπαιτοῦσι, γνωρίζων ὅτι ὁ σκοπὸς τῆς ὁδοιπορίας αὐτοῦ εἶναι νὰ παρῆλθῃ καὶ νὰ προβῆ περαιτέρω.

Η'. Ὅποιασδήποτε καταστάσεως ἄνθρωπος καὶ ἂν ἔτυχῃ νὰ ἦσται, προσπάθει νὰ δείξῃς πῶς εἶσαι μᾶλλον διὰ τῶν ἔργων σου, ἢ διὰ τῶν λόγων· διότι ἡ χρηστὴ ἐκάστου διαγωγὴ μαρτυρεῖ ὁποῖός τις εἶναι, μᾶλλον ἀξιοχρέως, ἢ πᾶν ὅ,τι αὐτὸς ὑπὲρ ἑαυτοῦ δύναται νὰ εἴπῃ.

Θ'. Ἐάν κατέχῃς ὑψηλὴν δημοσίαν θέσιν, μὴ περιστοιχιζέσαι, εἰμὴ ἀπὸ ἀνθρώπους εἰδήμονας καὶ ἱκανοὺς νὰ χρησιμεύσωσιν ὁπωσοῦν εἰς τὸν Βασιλέα καὶ εἰς τὴν πολιτείαν. Μηδέποτε ὑπέσχου νὰ δώσῃς ὅ,τι δὲν ἔχεις, οὔτε νὰ πράξῃς ὅ,τι δὲν δύνασαι· μηδὲ λάμβανε συμβουλήν παρ' ἄλλων, εἰμὴ παρ' ἀνδρῶν ἀφιλοκερδῶν καὶ φρονίμων.

Ι". Ἀπόφυγε τὴν ἀργίαν ὡς τὸ ὀλεθριώτερον κακόν· διότι ἀσχολούμενος μὲν ὁ ἄνθρωπος ἐνθυμεῖται τίς εἶναι· λησμονεῖ δὲ ἑαυτὸν καὶ γίνεται ἔκδοτος εἰς τὰς ἡδονάς, ὅταν κάθηται ἀπρακτῶν.

ΙΑ'. Δεῖξον ὁποῖός μὲν τις εἶσαι τὴν ψυχὴν ἐκ τῶν λόγων σου, τὴν δὲ εὐγένειάν σου ἐκ τῶν ἔργων σου.

ΙΒ'. Ἐάν ἔχῃς φίλους συνεχῶς ἐπισκέπτου αὐτούς· ἀλλὰ μὴ τοὺς ἀναγκάζῃς νὰ διατρίβωσι μετὰ σοῦ· διότι κινδυνεύεις οὕτω νὰ τοὺς ἀπολέσῃς.

(ἀκολουθεῖ)

Η ΕΛΑΣΤΙΚΗ ΣΥΚΗ.

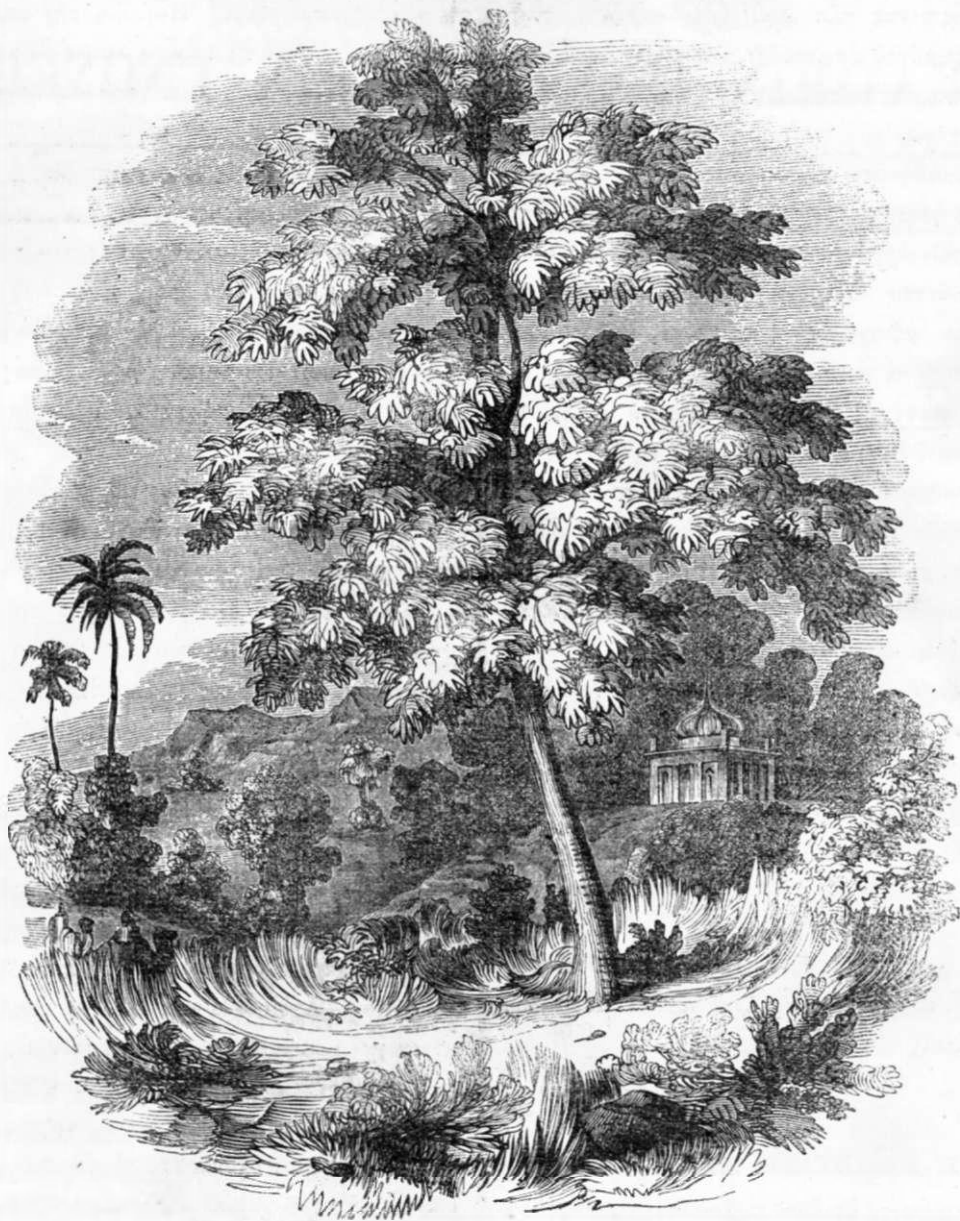
Τὸ ὄραϊον τοῦτο δένδρον εὐρίσκεται εἰς τὰς Ἀγλικὰς Ἰνδίας ἐπὶ τῶν ὄρειν τῆς ἐπαρχίας Σιλίτης, ἐλαστάνον ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον μετὰ τῶν χαράδρων καὶ ἐπὶ τῶν κατωφερῶν μερῶν, ὅπου ἤθελε τύχει γόνιμον γῆν. Ἡ ἐλαστικὴ Συκὴ αὐξάνει πολὺ ταχέως, ἐπειδὴ τετραετὲς δένδρον τοιοῦτου εἶδους εὐρέθη ἔχον ὕψος 25 Γαλλικῶν ποδῶν, καὶ κορμὸν διαμέτρου ἐνὸς ποδός· τὰ φύλλα τῆς ἐλαστικῆς συκῆς εἶναι στιλπνά, ὠρειδῆ, ἀγγυλωτά καὶ πυκνά· οἱ δὲ ἀπαλοὶ αὐτῆς κλώνοι, κυανοῦ χρώματος περὶ τὰ ἄκρα, συνενούμενοι σχηματίζουσιν εἶδος ἄνθους ὁμοιάζοντος μὲ τὸ χαιρέφυλλον (γαρόφαλον). ὁ καρπὸς αὐτοῦ εἶναι μέγας ὡς ἐλαία, στυ-

φὸς καὶ μὴ φαγώσιμος. Ἴδὲ ὕλη τὴν ὁποίαν κοινῶς ὀνομάζομεν ἐλαστικὸν κορμιδίον, ἐξάγεται ἀπὸ τὸ δένδρον τοῦτο κατὰ τὸν ἀκόλουθον τρόπον.

Κατὰ τὸν Αὐγουστον μῆνα, ἀφοῦ πρῶτον καθαρίσωσι τὸν φλοιὸν τῆς ἐλαστικῆς Συκῆς ἀπὸ πᾶσαν ἀκαθαρσίαν, ἐγκόπτουσιν ἔπειτα εἰς αὐτὸν διὰ κοπτεροῦ τινὸς ἐργαλείου, ἐγκοπὰς τινὰς ἀλλεπαλλήλους, ἀρχόμενοι ἀπὸ τὰ ἄνω τοῦ κορμοῦ, καὶ προχωροῦντες κατ' εὐθείαν γραμμὴν πρὸς τὰ κάτω. Ἀκολούθως προσκολλῶσιν ὑπὸ τὴν κατωτάτην ἐγκοπήν, φύλλον ἐν σχήματι αὐλακίου, δι' οὗ εἰσρέει ὁ ἐκ τοῦ δένδρου χυμὸς εἰς κενὴν κολοκύνθη, εἰς τὴν ὁποίαν καὶ ἐναποτίθεται. Ὁ Γαλακτώδης οὗτος χυμὸς, καθ' ἣν στιγμὴν ἐξάγεται εἶναι ῥευστότατος, ἀλλ' ἀμέσως ἀποπήγνυται, καὶ γίνεται τὸ γνωστὸν ἐλαστικὸν κορμιδίον· δίδουσι δὲ εἰς τὸν χυμὸν τοῦτον διάφορα σχήματα ἰσομεγέθη μὲ τὰ μικρὰ ἀπίδια. Πρὸς τοῦτο κατασκευάζουσι τύπους (καλούπια) ἐκ πηλοῦ διαφόρων σχημάτων, προσαρτῶσιν εἰς αὐτοὺς ξυλίνην λάβην καὶ πλένουσι καλῶς διὰ τοῦ ὕδατος. Ἀφοῦ δὲ οἱ τύποι οὗτοι ἐτοιμασθῶσι, περιβάλλεται ἕκαστος αὐτῶν μὲ ἐν στρώμα ἐκ τοῦ χυμοῦ τούτου, καὶ ἐκτίθεται εἰς ἀτμὸν πυκνὸν μὲν, ἀλλὰ μετρίως θερμόν· διὰ νὰ γίνῃ δὲ τὸ περὶ τὸν τύπον στρώμα ἐξίσου ὀμαλὸν πανταχοῦ, πρέπει διηνεκῶς νὰ περιστρέφωσι τὸν τύπον. Ἀφοῦ δὲ ὁ χυμὸς οὗτος ἀποκτήσῃ τὸ κίτρινον χροῖμα, καὶ δὲν κολλᾷ πλέον εἰς τὸν δάκτυλον, ἐπιτίθεται ἐπὶ τοῦ πρώτου νέου στρώμα χυμοῦ, καὶ ἀκολουθεῖ οὕτως ἡ ἐργασία, μέχρις ὅπου ὁ ἐπὶ τοῦ τύπου χυμὸς ἀποκτήσῃ τὸ ἀπαιτούμενον πάχος. Ἐπὶ δὲ τῆς τοῦ χυμοῦ ἐπιφανείας οὖσης ἀκόμη ἀπαλῆς, ἐντυπώνονται διάφοροι εἰκόνες καὶ σχήματα. Ἀπὸ τινῶν δὲ ἐτῶν ἐμπορεύονται τὸ ἐλαστικὸν κορμιδίον καὶ εἰς ταινίας πλατείας κατὰ μίαν γραμμὴν, μακρὰς δὲ ἐπὶ πολλοὺς πόδας.

Μετὰ τὰς ῥηθείσας ἐντομὰς ἡ ἐλαστικὴ Συκὴ ἔχει χρεῖαν δεκαπενθημέρου περίπου ἀναπαύσεως, ὅτε δύναται πάλιν ὡσαύτως νὰ ἐπαναληφθῇ ἡ αὐτὴ ἐργασία.

Αἱ ἰδιότητες τοῦ ἐλαστικοῦ κορμιδίου εἶναι πολὺ ἀξιοπαρατήρητοι· ἡ ὕλη αὐτὴ εἶναι κυσσιμωτάτη, καὶ καιομένη ἀναδίδει κιτρίνην φλόγα, καὶ διαχέει πυκνὸν καπνὸν ὁσμῆς ὄχι δυσάρεστου. Ἐν-

τός δὲ τοῦ ὕδατος μένει ἀδιάλυτος. Διὰ τοῦτο καὶ οἱ κάτοικοι τῆς Σιλέτης μεταχειρίζονται τὸν χυμὸν τοῦ πολυτίμου τούτου δένδρου, εἰς τὸ ν' ἀλείψωσι τὸ ἐσωτερικὸν τῶν ἐκ κλάδων πλεκομένων καλῶν. διὰ νὰ καταστήσωσιν αὐτοὺς ἀδιαπεράστους ἀπὸ τοῦ ὕδατος. Τὰ παλαιὰ δένδρα παρέχουσι τὸ καλῆτερον κομμίδιον. Πεντήκοντα δὲ οὐγγίαι καθαροῦ γαλακτώδους χυμοῦ ἐξηγμένου, ὡς εἴπομεν, ἀπὸ τὰ δένδρα ταῦτα, δίδουσι ἀκριβῶς δεκαπέντε οὐγγίας καὶ ἡμίσειαν ἐλαστικοῦ κομμιδίου καλῶς καθαρισμένου.

Τὸ ἐλαστικὸν Κομμίδιον μετεφέρθη εἰς τὴν Εὐρώπην κατὰ τὸ ἔτος 1736· ἔκτοτε δὲ ἡ βιομηχανία

μεταχειρίζεται αὐτὸ εἰς πλῆθος διαφορῶν ἐργασιῶν, ὡς μὴ διαπερώμενον ἀπὸ τοῦ ὕδατος, καὶ διὰ τὴν μεγάλην αὐτοῦ ἐλαστικότητα· ἐσχάτως μάλιστα κατῳρθωσαν νὰ κλώσῃσι τὸ ἐλαστικὸν κομμίδιον, καὶ ἤδη διὰ τῶν μηχανῶν μεταβάλλουσιν αὐτὸ τάχιστα εἰς λεπτότατον νῆμα, μηχανόμενον καὶ λεπτυνόμενον ἔτι μᾶλλον διὰ δευτέρας τινὸς ἐργασίας, ἕως νὰ ἀπολέσῃ ὅλην τὴν συστατικὴν αὐτοῦ δύναμιν. Ἡ χρησιμωτάτη καὶ ὠραία αὕτη ἀνακάλυψις ἐφηρμόσθη εἰς πλείστας οἰκονομικὰς ἐργασίας, καθὼς π. χ. εἰς ζῶνας, εἰς στηθοθώρακας γυναικῶν, καὶ εἰς ἄλλα διάφορα ἐργόχειρα.